

Claes-Göran Bergstrand

Den karismatiska väckelsen

- vad hände?

Copyright ©2018 Claes-Göran Bergstrand och XP Media

Tryck och bokbinderi: Printon, Estland, 2018

ISBN 978-91-984123-5-2

Bokförlaget XP Media

Hantverkarvägen 24

136 44 Handen

Tel 08-741 2601

www.xpmedia.org

Innehåll

Förord	5
1. Baptistiska rötter	7
2. Karismatisk väckelse från väst	17
3. Politiska vänstervindar blåste in	32
4. Jesusfolket drog fram i landet	39
5. Ekumeniska karismakonferenser	56
6. Jesuskonferenserna expanderade	74
7. Avgörande händelser i samhället	110
8. Karismatiska förnyelsen ändrade karaktär	119
9. Förbönstjänst och evangelisation	135
10. Karismatiska förnyelsen ebbade ut	152
11. Lojaliteter sattes på prov	189
12. Vart tog enheten vägen?	230
13. Trosrörelsen växte fram	276
14. Läror kom i förgrunden	301
15. Vart tog kärleken vägen?	330
16. Guds folk gick skilda vägar	363
Efterord	397
Personregister	402
Omdömen om boken	409

Förord

Under senare delen av 1960-talet, och hela 70-talet, i en stark ideologisk och politisk brytningstid, berördes svensk kristenhet av den helige Andes verkningar på ett speciellt sätt. Tidsperioden har blivit kallad den karismatiska förnyelsen och har dokumenterats i olika framställningar, vilket främst skett med pingst-karismatiska förtecken. Dock har den knappast berörts utifrån ett baptistiskt perspektiv, trots att det var baptistungdomar som gick i första ledet då ”Jesusfolket” drog fram i Sverige. Eftersom jag har mina andliga rötter i den baptistiska rörelsen, och var en av ledarna i Jesusrörelsen, anser jag det vara befogat att berätta om mina erfarenheter från denna speciella period i svensk kristenhet. Bakgrunden till baptismen i Sverige är de första troendedopen (nedsänkning av hela kroppen) som ägde rum 1847-48. Efter en expansiv tioårsperiod bildades Svenska Baptistsamfundet 1857, som den äldsta frikyrkan i Sverige. Baptistsamfundet verkade fram till 2011 då det upplöstes och man bildade det nya samfundet Ekumeniakyrkan tillsammans med Svenska Missionsförbundet och Metodistkyrkan.

Boken inleds med en kort beskrivning av min uppväxt i ett baptisthem, vägen till min omvändelse och fram till avskiljningen som baptistpastor. Därefter följer mina upplevelser i Jesusrörelsen och den karismatiska förnyelsen i Sverige, som föregicks av att kristna affärsmän i organisationen Full Gospel Business Men's Fellowship International (FGBMFI) kom från USA och vittnade om andedopet. Speciellt för 1970-talets karismatiska tid var att troende i alla ”fromma läger” berördes och ”vanliga” kristna vittnade om sina upplevelser. Det var heller inte mycket motstånd från samfundet i Sverige, som fallet var i USA på en del håll. Men lika plötsligt som väckelsen uppstod här avtog den nästan lika plötsligt. Det betydde dock inte att det karismatiska livet stannade upp i Sverige. I slutet av 1970-talet, och början av 80-talet,

togs nya initiativ med karismatiska förtecken som ville främja evangelisation och utbredandet av Guds rike. Tyvärr bidrog dessa initiativ till mer splittring bland Guds folk, vilket resulterade i andlig svaghet totalt sett. Samtidigt tilltog en allmän sekularisering i både kyrka och samhälle som innebar ett nytt andligt läge i mitten på 80-talet. Så långt sträcker sig min berättelse om denna speciella tidsperiod.

Jag har blivit uppmuntrad att skriva om mina erfarenheter eftersom inte mycket blivit dokumenterat om Jesuskonferenserna, som var en viktig del i den karismatiska förnyelsen. Inte heller bönerörelsen ”Förebedjare för Sverige”, där jag var en av ledarna, har blivit dokumenterad. Kyrkohistorikern Torbjörn Aronson i Uppsala har varit mig till hjälp med sina kunskaper och generöst ställt sin forskning till förfogande, vilket jag är mycket tacksam för. Jag vill också tacka min hustru Ulla, som är en god support och som stått trofast vid min sida i både medgångar och motgångar.

Boken är skriven i reportageform och bygger främst på mina dagboksanteckningar och upplevelser, samt tidningsreportage och bokartiklar. Min förhoppning är att den ska inspirera läsarens tro på att Gud kan göra det ännu en gång – att Gud på nytt väcker upp det karismatiska livet i Sveriges församlingar. Dock inte som en upprepning av 1970- och 80-talets väckelse! Nu måste Guds folk vara villiga att **tillsammans** lyssna till Andens röst och ta emot nya vinläglar ”för en tid som denna!”

Claes-Göran Bergstrand

Hässelby, april 2018

Baptistiska rötter

1941-65

Dina ögon såg mig när jag ännu var ett outvecklat foster. Alla mina dagar blev skrivna i din bok, de var bestämda innan någon av dem hade kommit.

Ps 139:16

Söndagen den 12 oktober 1941 stod att läsa på *Dagens Nyheter*s förstasida: ”Strider sju mil från Moskva”; ”Amerikanska trupper på Grönland tar tysk radiostation i beslag”; ”200 brittiska bombplan i nattraider mot Ruhr”; ”Norskt hird-tåg stormat.” Samma dag, mitt under brinnande världskrig i Europa, föddes jag till världen på S:t Görans BB i Stockholm som tredje sonen i familjen Bergstrand. Vi bodde i Rotebro i Sollentuna, två mil norr om Stockholm, där jag växte upp i en borglig, kristen medelklassfamilj. Far hade tjänst som kamrer på Svenska Jästbolaget, och mor var hemmafru. Mina föräldrar var baptister och tillhörde Östermalms baptistförsamling i Stockholm, även kallad Elim, där de var mycket engagerade i olika uppgifter. Min mormor och hennes systrar, och en moster, som alla bodde i Stockholm, var pingstväänner, men hade tillhört Elim där de blivit döpta.

Under ett knappt decennium var Elimkyrkan ett centrum för den s.k. nya rörelsen (pingstväckelsen), dit människor kom från hela landet för att uppleva andedopet. Baptistpastorerna Carl Hedéen och Lewi Pethrus i Stockholm, O.L. Björk i Stora Mellösa baptistförsamling i Närke, samt John Ongman i Örebro baptistförsamling, var tongivande i den nya rörelsen i början av 1900-talet och medverkade flitigt i Elim. Det rådde en stark väckelseatmosfär i församlingen, som växte fram till 1920, då man räknade drygt 1 200

medlemmar och var en av landets största baptistförsamlingar. På 1930-talet drabbades församlingen av utbrytningar vid flera tillfällen, något man aldrig hämtade sig ifrån, och den starka väckelsetonen klingade av. I en av utbrytningarna var min mormor med och blev därefter medlem i Östermalms Fria Församling (idag Citykyrkan).

Min farfar, farmor och faster var baptister och bodde i Vikarbyn, strax utanför Rättvik, där de hade ett litet hemman. Farfar och farmor var de första i sina familjer som bekände sig som baptister i början på 1890-talet. Farfar tjänade också som s.k. lekmanpredikant, och alla tre var diakoner i baptistförsamlingen som de förblev trogna livet ut.

Den fromma släktmiljön påverkade givetvis min unga själ under uppväxten. Den första kontakten med Bibelns berättelser fick jag från tre års ålder i söndagsskolan. När jag var tio år började jag läsa Bibeln från Första Moseboken, men kom inte långt förrän det kändes tråkigt och meningslöst. Förmodligen var det alla svåra ord och konstiga namn som gjorde att det tog stopp. Att Bibeln är en fantastisk bok skulle jag upptäcka senare i livet. Jag deltog i baptisternas juniorförening, där min far var en av ledarna. Men det var inga höga murar runt mig under uppväxten. Tillsammans med kompisar deltog jag också i metodistkyrkans juniorgrupp, och en period var jag även med i SSU, Socialdemokraternas ungdomsgrupp. Detta innebar dock inte att jag utvecklades till en from och skötsam pojke. Vid några tillfällen drogs jag med i aktiviteter som föranledde polisiära ingripanden. Dock inte så allvarliga men tillräckligt för att det skulle bli svårt att få ut det nödvändiga lämplighetsintyget då jag ville ta körkort.

Kristna läger, sommar- och vintertid, var ett viktigt inslag under tonårstiden. Det var en intensiv religiös påverkan då man förväntades ta ställning för Jesus och bli frälst. För mig blev det aldrig så, och därför hade jag ingen personlig tro i "bagaget" när andra intressen och kompisar tog över i tonåren. Idrotten tog allt mer plats, och jag spelade fotboll och bandy på klubbnivå. Fotbollsträningen ägde rum på söndagsmorgnar, och direkt därefter deltog jag i kristendomsklassen i baptistkapellet. Även nöjeslivet lockade, något jag försökte smyga med inför föräldrarna, som ändå anade ett och annat. Under somrarna festade jag med kompisar i Folkets park eller på någon ö i Mälaren, alltid med sprit i packningen. Efter avslutad skolgång kändes tillvaron kaotisk, och jag visste inte vad jag ville med livet. Tanken att mönstra på en båt och gå till sjöss kom till mig. Det var förmodligen en känsla av flykt men det blev

ingen mönstring. Istället sökte jag arbete på land. Det var inte svårt att få ett enkelt jobb för en sextonåring i slutet av 50-talet. Med en dragning till det konstnärliga fick jag anställning som lärling på en silversmedja samtidigt som jag studerade på Konstfackskolans kvällskurser. Där trivdes jag men måste sluta efter två år eftersom värnplikten kallade.

Mitt liv utvecklades i motsatt riktning mot vad föräldrarna önskade och jag blev kanske familjens ”svarta får”. Inte för att det uttrycktes så, men det var vad jag kände. Samtidigt visste jag att det fanns någon som bad för mig, min kära mormor Emma. Att komma till den lilla enrummaren på Rigagatan på Östermalm och se henne sitta i sin ”bönefåtölj”, med ett varmt välkomnande leende, det gav styg i samvetet. Hon ville mig väl och önskade att jag skulle ha en annan livsriktning.

Värnplikten i Flottan var en svår tid, och jag kom allt längre från den kristna fostran jag fått i hemmet. Då jag återvände till hemmet i Rotebro levde jag långt ifrån föräldrarnas normer och atmosfären i hemmet blev alltmer spänd. Harmonin mellan mig och mina föräldrar var borta. Livet var upp och ner och jag kände ingen tillfredsställelse. Efter att ha festat hårt under en tid frågade jag mig själv vad jag höll på med. Var det så här jag ville leva? Vad skulle det bli av mitt liv? Frågorna for genom huvudet. Om det varit ett aprilskämt ändå, men tyvärr var det i allra högsta grad på riktigt. Så här kan det inte fortsätta, tänkte jag, och innerst inne ville jag ha en förändring. Det kändes som det var en osynlig vägg framför mig. Jag visste vad jag borde lämna men inte vad som kunde vänta mig på andra sidan väggen. Men från den här dagen började jag ett medvetet sökande efter djupare mening i livet.

Frälst vid en rokokostol

Strax efter påsk 1962 fick jag en inbjudan att komma till Elims ungdomsgrupp. Hos dem såg jag en glädje och en kärlek jag inte mött bland mina kompisar som jag umgicks med. Jag deltog i några ungdomsmöten med bibelstudier, bön och sångövningar. Efter ett sådant möte kunde jag gå direkt till krogen där jag satt och drack till efter midnatt. Men på söndagen var jag med i gudstjänsten i Elimkyrkan. Så fortsatte det under våren samtidigt som det pågick en andlig process inom mig. Över tid tilltog umgänget i kyrkan medan det blev glesare mellan krogbesöken. Efter sommaren mognade ett syndamedvetande inom mig och en längtan efter att få uppleva äkta kärlek och glädje växte fram.

På söndagsmorgonen den 7 oktober 1962 vaknade jag med ett ryck och hörde en röst inom mig: ”Det är dags nu. Idag ska du komma till mig.” Det jag hörde var så verkligt och jag trodde det var min rumskamrat som sagt något. Då jag frågade vad han menade svarade han förvånad, ”Jag har inte sagt nått!” Jag funderade hela söndagen på vad det kunde betyda det som jag hört.

Efter söndagskvällens möte gick vi ungdomar till ett hem på Grev Turegatan för att dricka te och umgås. När det blev dags att bryta upp föreslog någon att vi skulle be. Då alla böjde knä såg jag mig förvirrad omkring och tänkte, vad gör jag nu? I nästa sekund låg också jag på knä med huvudet tryckt mot rokokostolens mjuka dyna. Med tårar strömmade ned för kinderna hulkade jag fram en bön, ”Gud, förlåt mig min synd. Kom in i mitt hjärta Jesus.” Omedelbart fylldes jag av frid och glädje och kände mig fri. Jag hade blivit född på nytt och var ett Guds barn. Nu förstod jag att rösten jag hört samma morgon var Guds tilltal till mig. Jag var som i ett berusat tillstånd då jag åkte hem den kvällen, men det var inte av alkohol utan det var den helige Andes glädje som flyttat in i hjärtat. Upplevelsen ändrade min livsriktning helt och hållet. Relationen med föräldrarna förbättrades gradvis. Vi såg varandra på ett nytt sätt och jag kunde verkligen uppskatta dem. Ryktet om min omvändelse spred sig och mottogs med förvåning bland kompisar och grannar. Var det möjligt att den glada festprisen och buskillen ”Klasse” blivit frälst, undrade man.

Två veckor senare reste jag med församlingens ungdomar till Orsa i norra Dalarna där vi skulle tillbringa veckohelgen. Syftet med resan var att lära känna varandra bättre och att ha bibelstudium och bön tillsammans. På söndagen åkte vi en biltur runt Orsa och stannade till vid Helvetesfallet, ett vattenfall på båda sidor om en platå mitt i Ämån. En hängbro leder ut till fallet där man kan stå och höra vattnet brusa som i stereoeffekt. Vi stod tysta i andakt och lyssnade då plötsligt någon tog upp en lovsång och snart stämde alla in i sången. Det kändes som att stå på helig mark när vi lovsjöng i vördnad inför skapelsens Herre. Plötsligt försvann allt runt omkring mig. Jag var helt upptagen i bön då en stor vit gestalt trädde fram på himlen ovanför skogens trädkrokar. Det såg ut som en ängel men han sa ingenting, såg bara på mig, som jag uppfattade det. Hur länge synen varade vet jag inte, men det kändes heligt och jag kunde inte berätta för kamraterna vad jag upplevt. Upplevelsen var som en bekräftelse på det som hänt mig i Östermalmslägenheten två veckor tidigare.

Tillbaka i Stockholm gick jag till de regelbundna bönemötena i Elimkyrkan varje måndagskväll, då man bad knäböjande på det hårda trägolvet i lilla salen. Det blev min första böneskola och ”lärarna” var de äldre kvinnorna i församlingen. Där fördes jag in i ett böneliv som lade grunden till mitt senare kall som pastor och förebedjare. Samtidigt fick jag lärjungaträning tillsammans med ungdomsgruppens ledare, då vi studerade Bibeln utifrån Navigatörernas enkla studiematerial. Kärleken till bibelordet växte i mig och jag längtade till varje sådan träff.

I Stockholms baptistkyrkor inbjöd man till stora gemensamma ungdomsmöten varje månad, som kallades ”Ungdomen kommer” och leddes av evangelisterna Lasse Brander och Thore Gullberg. I ett sådant möte vittnade jag för första gången offentligt om min omvändelse. Visst var jag nervös, jag hade ju aldrig stått inför en så stor publik. Efteråt kände jag dock en stor tillfredsställelse och anade nog att detta var något jag skulle få fortsätta med.

Förberedelse

Samma höst kom en flicka till Elim som jag genast kände mig dragen till. Hon hette Ulla Ericson och var från Ludvika. På nyåret åkte vi tillsammans med Elimungdomarna till Navigatörernas bibelläger i Habo, och där ”klickade” det mellan oss. Söndagen den 27 januari 1963 döptes vi samtidigt i Elimkyrkan, samma dag som församlingen höll sitt 75:e årsmöte, och vi välkomnades som medlemmar. I slutet av mars samma år höll Stockholmsbaptisterna sitt distriktsårsmöte i Norrtälje, och jag blev ombedd att vittna i ett offentligt möte. Det visade sig att mötet skulle äga rum i simhallen av alla ställen, där den lägsta trampolinen var anvisad som ”talarstol” med en mikrofon längst ut. Jag var nervös och benen skakade då jag klev ut på trampolinen och såg publiken runt bassängkanten. Det kändes som jag ville dyka ner i vattnet och bara försvinna, men jag gav mitt vittnesbörd och det hela avlöpte väl. Att jag skulle stå på en svajande trampolin i en kommunal simhall och vittna om min omvändelse var givetvis inget jag räknat ut, men händelsen blev uppmärksam i baptistkretsarna.

Jag var inriktad på väg- och vattenbyggnadsbranschen och studerade till vägmästare via korrespondens vid NKI samtidigt som jag arbetade på ett kommunalt gatukontor. På arbetet tog jag varje tillfälle att vittna om min frälsningsupplevelse, där kallades jag lite skämtsamt för ”Lill-Jesus”, något som sporrade mig. Jag var ivrig att studera Bibeln och sökte mig till olika

bibellärare. Jag kom i kontakt med en pensionerad missionär i Svenska kyrkan som hette Wilhelm Bergling. Hans bibelstudier var intressanta, inte minst då han höll sig till Gamla testamentet, och jag ”drack in” undervisningen. Bibelordet blev ”levande” då han lade ut texten. Andra förkunnare jag lyssnade till var Anders Wigholm (FA), Nils Pollack (SMF) och Egon Melin (HF). Jag läste böcker av den lutherska teologen David Hedegård, den tyske teologen Eric Sauer och bibelläraren R. A. Torrey, USA. De hade en orubblig tro på Bibeln som Guds ofelbara ord, något som var viktigt för mig. Min bibelsyn präglades av deras undervisning, och att de hörde hemma i olika samfund kom att få betydelse för min syn på församlingen som en andlig organism – en Kristi kropp på jorden. Därför blev det i förlängningen inte så viktigt att värna om min baptistiska identitet även om jag bekände mig som baptist.

Vid den här tiden pågick en värderingsdebatt i samhället då trosåskådning, etik och moral stod i fokus. Skolan skulle vara värdeneutral hävdade man från socialistiskt håll, där somliga hämtade sina ideal från Östtyskland. Det var dock inget som jag och mina kristna kompisar ägnade tid åt. Men då kyrkosamfundet på hösten 1963 tog initiativ till en namninsamling för kristendomsämnet bevarande på skolschemat, den mest omfattande namninsamling som skett, med över två miljoner namnunderskrifter, blev många kristna ungdomar engagerade. Vi ungdomar i Elim gick i portuppgångarna på Östermalm och samlade namn. Det var mitt första samhällsengagemang och det skedde genom kontakten med en baptistkyrka.

Våren 1964 mötte jag en jämnårig grabb som kom från en icke kristen familj i Vasastan i Stockholm och som blivit frälst i Norrmalmsskyrkans baptistungdomsgrupp. Han hette Rune Brännström, och vi var båda andligt hungriga och deltog i Wilhelm Berglings bibelstudier i Blå salen på Västmannagatan. Den sommaren reste vi till Nyhamnsläge i nordvästra Skåne för att delta i Berglings bibelskola. (Rune gifte sig senare med Berglings dotter Elsa.) Bergling gav ut böcker på förlaget Liv och Ljus i Kumla. En bok som kom att betyda mycket för min syn på församlingen var *Församlingen i Bibelns ljus*, en kortfattad genomgång av vad den kristna församlingen är och hur den ska fungera. Hans praktiska undervisning om tabernaklet i öknen, med tillämpning på den kristnes andliga liv, var också mycket fascinerande och givande.

Missionspastorn Ingemar Martinsson var en man som brann för ungdomars frälsning i Stockholm. Han hade startat ”korsbars-missionen” några år tidigare. Kristna ungdomar gick ut på stan och bjöd in andra ungdomar till

något kafé där man bjöd på varmkorv och coca-cola och sedan sjöng och vittnade om Jesus. Våren 1964 blev han föreståndare för Slaviska missionen, och det första han gjorde var att inbjuda oss ungdomar till en missionskurs om hur man kunde evangelisera i stängda kommunistländer. Min fästmö Ulla och jag var nyförlovade när vi anmälde oss och deltog i kursen som pågick mellan den 5 och 24 maj. Ingemar var som en fadersgestalt för oss, och hans undervisning gav oss både kunskap och god fostran. Flera av dem som deltog blev senare missionärer och "bibelsmugglare". Två av dem, Bengt Sareld och Nils-Erik Engström, skulle 10 år senare bli kända som "bibelsmugglare" då de ertappades i den sovjetiska tullen med gömda biblar i bilen. De fick sitta fem månader i fängelse i Minsk och genomgå tuffa förhör innan de släpptes. Senare på hösten var jag med på några mycket givande bibeldagar med den engelska bibelläraren Lance Lambert, som Ingemar Martinsson inbjudit till Slaviska missionen. Därefter började min vänskap med Ingemar och hans fru Ingabritt som skulle vara under kommande år.

Samma höst fick Rune Brännström och jag kontakt med amerikanska missionärsfamiljer utsända av organisationen Greater Europe Mission. De var här för att hjälpa kristna ungdomar i Europa att evangelisera på sina hemorter. De inbjöd till möten i KFUM:s lokaler på Snickarbacken och uppmanade oss att börja med gatuevangelisation i Stockholm. Roland Hellsten, som studerade i Stockholm och tillhörde Korskyrkan, tog initiativet till "Hötorgsgruppen" bestående av ungdomar från Korskyrkan, Elimkyrkan och Södermalmskyrkan. Gruppen kallades så för vi hade möten på Hötorget och evangeliserade där varje fredagskväll. Torgmötena fortsatte varje vintersäsong under åren 1965-68 och Roland, Rune Brännström och jag turades om att vara ledare. Under samma tid deltog "Hötorgsgruppen" i bibelstudier ledda av de amerikanska missionärerna och hölls på söndagseftermiddagar i KFUM:s lokal. En dag då jag besökte Ed Fuchs, en av missionärerna, tittade han på mig med sin skarpa blick och sade på bruten amerikansk-svenska: "Clas, du ska bli pastor!" Ed "såg" tydligen att Gud hade en kallelse för mig. Jag förstod inte då att det var en profetisk hälsning till mig, men jag kunde inte glömma hans ord. Att Ed tog mig på allvar förstod jag senare då han bjöd hem mig för att en gång i veckan försöka lära mig bibel-grekiska. Det gick sådär.

Ulla och jag vigdes i Borgenkyrkan i Danderyd av vår församlingspastor den 20 juni 1965. "Smekmånaden" som varade över midsommarhelgen tillbringade vi på baptisternas sommargård Grävlingberg på Värmdö, där vi

medverkade med duettsång i de offentliga mötena. Några veckor senare, under en söndagsgudstjänst i Elimkyrkan, fick jag en stark andlig upplevelse. Jag skulle läsa en bibeltext och befann mig på den upphöjda plattformen där även pastorn och en äldstebroder satt. Efter att ha läst texten och satt mig ned pålyste pastorn den unisona sången "Gå, gå säningsman gå, ut att den ädla säden så. Gå, gå säningsman gå". Efter ett par verser kom plötsligt en stark vanda över mig och tårar trängde fram. Jag försökte hålla tillbaka känslorna men kunde inte. Utan att tänka mig för lämnade jag min plats, sprang nerför den lilla trappan som ledde till bönerummet och sjönk ned vid en stol. En hejdlös gråt kom över mig och efter ett tag hörde jag en röst inom mig, "Du är den som ska gå!" Jag ville ju vittna om min frälsningsupplevelse, och innan gudstjänsten var över hade jag sagt ja till det som jag uppfattade som Guds kallelse.

Sommarevangelisation i Dalarna

Sommaren 1965 arrangerade "Hötorgsgruppen" ett evangelisationsläger i Siljansbygden under några veckor i samarbete med lokala församlingar. Hos oss ledare fanns inget samfundstänkande, tvärtom ville vi att gruppen skulle vara ett vittnesbörd om Andens enhet i tron på Jesus. Samtidigt var vi angelägen om att framhålla den lokala församlingens betydelse och att arbeta med den som bas och med dess välsignelse. *Falu Kuriren* skrev (7/7 1965):

En intressant ekumenisk grupp ungdomar gästar denna vecka Leksand. De är huvudsakligast från Sverige, men också från USA, som tagit till uppgift att sprida kännedom om Guds ord i trakten ... Det är alltså något av ett 'ekumeniskt korståg' som gruppen håller på med ... – Vi har friluftsmöten och hembesök. Badstränder, campingplatser, folkparker, hotell och pensionat, sjukhus och vårdhem, varuhus och andra inrättningar besöker vi, säger Roland Hellsten, en av ledarna ... Ungdomarna sjunger och spelar och talar samt delar ut små skrifter till åhörare och dem de besöker. I gruppen finns representanter för Baptistsamfundet, Örebromissionen, Pingströrelsen, Missionsförbundet och Metodistkyrkan.

Lägret blev mycket lyckat och församlingarna var positiva. Därför inbjöds vi att återkomma följande sommar, vilket också skedde. Med "Hötorgsgruppen" som bas fortsatte lägren runt Siljan fyra somrar i rad. En hel del av de ungdomar som deltog kom senare att bli församlingsledare, pastorer och missionärer.

Världsmisionären George Verwer besökte Stockholm en helg i slutet av augusti 1965. Han hade grundat missionsorganisationen ”Operation Mobilisering” (OM) några år tidigare och nu reste han runt i Europa för att berätta om OM:s arbete och utmana unga kristna för missionsarbete. Mötena hölls i KFUM:s lokaler där jag och Ulla lyssnade till denne dynamiske förkunnare. På lördagseftermiddagen fick mötesdeltagarna praktisera hans undervisning genom att gå ut på gatorna och tala med folk om Jesus. Verwers möten blev en stark inspiration för oss ungdomar, och många fick ”smak” på evangelisation och mission. Men jag tror inte att det var många som just då nappade på att gå med i OM. De skulle komma senare.

Efter sommaren samma år sökte jag till Betelseminariet, baptistsamfundets teologiska skola, och fick snart besked om att jag var antagen. Efter nyåret 1965-66 deltog jag i samfundets bibelskola i Ebeneserkyrkan på Söder, och därefter var jag evangelist i min hemförsamling i Sollentuna som förberedelse för teologistudierna. På hösten 1966 började jag på Betelseminariet, som just flyttat sina lokaler från Östermalm ut till Bromma i västra Stockholm. Allt var nytt och spännande samtidigt som jag kände en oro inför studierna som låg framför. Jag hade ju inte varit någon plugghäst, men vissheten om Guds kallelse att bli pastor var stark och gav mig drivkraft i studierna.

Några ungdomar i ”Hötorgsgruppen” ville sprida enkel och billig evangelisationslitteratur och startade 1968 en kristen bokförening kallad Proklama. Allt överskott av försäljningen skulle gå till OM:s missionsarbete. Den första lokalen utgjordes av en lägenhet på Karlbergsvägen, där verksamheten utvecklades och växte snabbt. Drivande från början var de äkta paren Jan och Margareta Sundbom, Bengt och Inger Sareld, Lars-Göran och Agneta Gustafsson och Lars ”Sumpen” och Gunilla Sundbom. Lars var också musiker, en skicklig trumpetare. Musiken tog allt mer av hans tid, och han bildade bandet Sumpens Swingsters, som i början spelade New Orleansjazz på olika klubbar i Stockholm.

George Verwer återkom till Stockholm i januari 1969, då han talade en lördagskväll i Konserthusets stora auditorium. Lokalen fylldes från golv till tak, mestadels med kristna ungdomar som lät sig utmanas av hans radikala budskap: ”Lärjunge – antingen eller!” Året därpå etablerades OM i Sverige. Några ungdomar som lyssnat till Verwer reste ut på kampanjer i Europa och blev då utmanade att starta upp ett missionskontor i Sverige. Det började

blygsamt i Smålandsstenar där kontoret inrymdes i en vedbod. Personalen jobbade utan lön och levde som storfamilj med gemensam ekonomi.

”Hötorgsgruppens” evangelisationsverksamhet innebar att kristna ungdomar frågade efter mer stabil bibelundervisning. Därför startade de amerikanska missionärernas mission, "Greater Europe Mission", "Nordiska Bibelinstitutet" (NBI) på Krokstads herrgård utanför Säffle på hösten 1969. Skolans första rektor var pingstvännen Kjell-Axel Johansson, som varit med i ”Hötorgsgruppen” i Stockholm. Utbildningen var treårig och motsvarade pastorsutbildningen vid dåtidens frikyrkliga pastorsseminarier. Dock gav man större utrymme för bibelstudier och bibelteologi liksom mission och evangelisation i institutets läroplan. En hel del av institutets elever kom att engagera sig i den karismatiska väckelsen. Jag besökte skolan i min evangelisttjänst i mitten på 70-talet.

Karismatisk väckelse från väst

1966-70

Vinden blåser vart den vill, och du hör dess sus, men du vet inte varifrån den kommer eller vart den far. Så är det med var och en som är född av Anden

Joh 3:8.

Allt sedan den första pingstdagen i Jerusalem har den helige Ande varit verksam och berört människor där evangeliet förkunnats med tro. Olika typer av andliga väckelser har kommit och gått under två tusen år. 1970-talets Jesusrörelse och karismatiska väckelse i Sverige var unika, dels för att de berörde kristna i alla ”fromma läger”, och dels för att de spreds främst genom ”vanliga” kristnas vittnesbörd. Väckelsen mötte heller inte mycket motstånd från samfundet, som fallet var i USA på en del håll. I Sverige var det mest konservativa kristna inom Bibeltrogna Vänner, Stiftelsen Biblicum, i Svenska kyrkan och somliga i Evangeliska Fosterlandsstiftelsen (EFS) som var negativa.

Ordet karisma är ett låneord från grekiskans *charisma*, som betyder nådegåva, och som i sin tur kommer från *charis*, nåd. Den karismatiska väckelsens budskap betonade att den helige Ande var en Guds gåva till varje bekännande kristen, given av nåd och mottagen i tro utan förtjänst eller prestation. Det var ett befriande budskap för ”samfundskristna” av vilka många kände sig ”låsta” inför den traditionella pingstförkunnelsen. Men det var också ett befriande budskap för många pingstvännen, särskilt för dem som växt upp under

1950- och 60-talen, då man blivit hämmad av en stereotyp förkunnelse vad gällde andedop och andliga gåvor.

Pingströrelsens ledare, pastor Lewi Pethrus, hade kontakt med flera förkunnare i USA på 50-talet, såsom svensk-amerikanske pingstpastorn Joseph Mattson-Bozé, helandeevangelisterna William Freeman och William Branham, samt bibelläraren Ern Baxter. Lewi Pethrus inbjöd Branham och Baxter att tala i Filadelfiaförsamlingens pingstkongress 1950. Eftersom Ern Baxter relaterade till "Latter rain-väckelsen" i USA blev han därmed den första kontakten i Sverige till den väckelsefåran.

Latter rain-väckelsen (särilaregnsväckelsen) präglades av karismatiska uttrycksformer, såsom sång i anden, lovsång, dans och handklappningar, religiösa uttrycksätt som också skulle prägla den karismatiska väckelsen på 70-talet. Dock var det en skillnad mellan 50-talets väckelse och den karismatiska väckelsen, då den förra bara berörde vissa lokala pingstförsamlingar medan den senare kom att beröra enskilda och grupper i alla samfund. Ern Baxter, som inte återkom till Sverige förrän 1978, hade ändå inflytande på den karismatiska väckelsen här genom sina artiklar i den svenska undervisningstidningen *Logos*, som började ges ut 1974.

Under 60-talet bodde Lewi Pethrus till och från i USA där han kom i kontakt med ledande pastorer i den karismatiska väckelsen. På så sätt blev han en viktig länk mellan USA och det begynnande väckelseskeendet i Sverige under senare delen av 1960-talet. Några som också fick en nyckelroll i väckelsens början var makarna Robert och Siv Pellén, pingstvännen från Solna. De mötte den karismatiska väckelsen på en konferens i Zürich i början av 60-talet, arrangerad av Full Gospel Business Men's International (FGBMFI). Entusiastiska över sina upplevelser med den helige Ande började de 1965 att ge ut en svensk upplaga av FGBMFI:s tidskrift *Voice* under namnet *Rösten*, som blev ett viktigt språkrör för de kristna affärsmännens organisation i Sverige.

Jesusfolket i USA på 60-talet

David Wilkerson, som var pastor i en liten pingstförsamling i Philipsburg i delstaten Pennsylvania väster om New York, kom till New York 1958 för att arbeta med kriminella och drogmissbrukande ungdomar. Strax därefter grundade han organisationen Teen Challenge som kom att spridas till många länder. I boken *Korset och stiletten* (utgiven 1962) berättar Wilkerson om sitt missionsarbete bland New Yorks kriminella ungdomsgäng och kontakten

med den fruktade gängledaren Nicky Cruz. Nickys radikala omvändelse blev vida känd och därmed expanderade också arbetet bland gatans ungdomar i New York. David Wilkerson var en inspiratör för Jesusväckelsen i USA, såväl som i andra länder, men själv identifierade han sig inte med den. Wilkerson och Nicky Cruz besökte Sverige vid flera tillfällen under 70-talet då de medverkade i karismakonferenser och i samlingar på skolor.

Under 60-talet växte en spontan ungdomsväckelse fram bland hippies på den amerikanska västkusten. Detta årtionde, som skakade om ungdomsvärlden med rockmusik, Flower Power, hippierörelse, droger och österländsk mystik och en aggressiv politisk vänsterrörelse, var också en tid då Jesusväckelsen uppstod bland drogmissbrukare och hippies i Los Angeles och San Francisco.

I Los Angeles började väckelsen i Griffith Park på våren 1967 med en ung evangelist från Southern Baptist i Greenville i Mississippi, vid namn Arthur Blessit, som vittnade om Guds kärlek för de hippies som brukade samlas där. Många gensvarade på hans förkunnelse och blev frälsta, och när arbetet växte hyrde han ett kafé som han kallade His Place (Hans boning). Under två års tid kom cirka 10 000 ungdomar till tro på Jesus och bekände honom som Herre.

På liknande sätt gick det till i San Fransisco. Ted Wise, en segelsömmare från Sausalito som varit drogmissbrukare och hippie, blev omvänd 1966. Flera av hans hippievänner tag emot Jesus då han vittnade för dem, och året därpå startade de ett kristet kafé. Allt eftersom fler av gatans ungdomar blev frälsta startade Wise och hans vänner en storfamilj 1968.

En tonårig hippie vid namn Lonnie Frisbee kom dit och blev frälst och befriad från ockult inflytande. Han kom från Costa Mesa söder om Los Angeles och flyttade in i storfamiljen. Lonnie hade haft en svår barndom med en frånvarande pappa, och vid 15 års ålder rymde han hemifrån och allierade sig med gay-kretsarna i Laguna Beach. Där bejakade han sin homosexuella läggning, som han aldrig lämnade trots att han blivit kristen och senare var gift. Lonnie var en ledarbegåvning vilket visade sig då han flyttade tillbaka till Costa Mesa för att bygga upp en storfamilj som han kallade Undrens Hus. Där samarbetade han med församlingen Calvary Chapel och dess pastor Chuck Smith. Costa Mesa blev därefter ett centrum för Jesusväckelsen i Kalifornien där tusentals vilsna ungdomar blev frälsta och fick sitt andliga hem.

En annan av Jesusfolkets ledare var den f.d. nattklubbskomikern Duane Pederson. Efter att ha blivit omvänd började han genast vittna på gatorna i Hollywood. Duane startade gatutidningen *Hollywood Free Paper*, som efter

tre år var den största undergroundtidningen med en upplaga på 1 miljon exemplar. *Los Angeles Times* kommenterade: ”Hollywood Free Paper är en del av den ... utveckling av grupper med bibelstudier, unga fundamentalister som antog den s.k. mot kulturella stilen men förkastade drogerna, fri sex och de flesta sociala aktionsprotester.”

Jesusväckelsen spred sig som en präriebrand över USA. Nyfrälsta ungdomar började kalla sig för Jesusfolket och drog fram på gator och i parker där de delade med sig av sin nyfunna tro. I *Newsweek* stod det:

På Hollywoods Sunset Strip driver de omkring i långhåriga par, prisar Herren och pressar fram omvändelser medan de strör psykedeliska bibeltraktater kring sig. På mellanvästerns collegeområde skrider Jesusfolkets anhängare fram i utkanten av radikalpolitiska samlingar och ropar ’Framåt – med Jesus!’

Och *The Wall Street Journal* konstaterade:

Jesusfolkets plötsliga blomning tog tydligt etablerade kyrkor och religiösa anhängare med förvåning ...

Missionssekreteraren i baptistsamfundet, Sven Ohm, kom i kontakt med den unga Jesusväckelsen på en av sina resor i USA. Då han återkom till Sverige berättade han om sina upplevelser:

Jag stötte på dem i Los Angeles centrum. Ett hundratal ungdomar med stora plakat, på vilka man kunde läsa: ’Smaka och se att Herren är god’, eller ’Bara be, Herren hör’, eller ’Du behöver Kristus eller Jesus kommer snart’. De var alla klädda i ett slags vita utanpåskjortor med samma deviser i stora bokstäver och under marschen stannade de upp nu och då, trumslagarna slog några slag, som dånade som utropstecken och så skallade talkören mellan husväggarna: Jesus kommer snart eller Vår Gud är en levande Gud eller Välj Jesus. Och så fortsatte man igen, leende, vinkande, entusiastmerande. Att man trodde och ville var uppenbart. Det strålade glädje och förvissning från gruppen på Los Angeles-trottoaren. Jesus-rörelsen sveper som en präriebrand över den amerikanska västern och tiotusentals ungdomar rycks med. Det är en massiv, fundamentalistisk, Jesus-är-min-frälsare-rörelse. Den påminner om gamla tider, bibelcitatet fyller vittnesbörden – och evangelisterna är unga. Mycket unga ...

Vittnesbördet om Kristi frälsarmakt är en självklarhet för dessa ungdomar, som lösts ifrån narkotika och känner sig ’verkligt fria’. Om församlingarna är engagerade i denna rörelse beror det på att ’de hakat på’ eller att någon pastor eller ledare funnits till hands, när rörelsen exploderat fram. Men få församlingar om ens några har varit beredda på denna hippie-

väckelse. En väckelse är det, därom tvekar man inte. Jesus lever och verkar, det känns och märks. Han är liksom sista skriket, det verkligt aktuella bland de långhåriga ... (Den karismatiska vågen, Gummessons, 1971, sid 70)

En som följde Jesusfolket från början var baptistpastorn i San Francisco, Edward Plowman, som även var biträdande redaktör för tidskriften *Christianity Today*. Han beskrev denna märkliga ungdomsväckelse i boken *The Jesus Movement in America* som kom ut på svenska med titeln *Jesusfolket – Redögörelse om kristna revolutionärer i verksamhet* (Fyndcentralen, 1972). I förordet skriver Plowman:

Till mina unga vänner i Park Presidio baptistkyrka i San Francisco. De visade mig tro och kärlek genom sitt sätt att leva. Och till alla bröder och systrar som tillhör Jesusfolket över hela världen. De gav mig av sitt eget, här återgett i ord.

Efter hand kom Jesusfolket i kontakt med den pågående karismatiska väckelsen i USA. I Ann Arbor, Michigan, samarbetade de med den katolske karismatiska ledaren Ralph Martin och i episkopalkyrkan ”Church of Redeemer” i Houston, Texas, samverkade man med dess pastor Graham Pulkingham. Han var initiativtagare till den kända lovsångsgruppen ”The Fisher folk”.

Allt eftersom Jesusfolket i USA ökade i antal, och grenade ut sig, uppstod olika grupperingar. Vissa av dessa utvecklades negativt, med ett osunt ledarskap och en osund intimitet mellan medlemmarna, vilket innebar att ungdomar for illa. Det mest kända exemplet var ”Children of God” med sin ledare Moses David Berg som kom att avvika från en sund kristen livsstil och som senare bröt all kontakt med övrig kristenhet.

Kristna affärsmän från USA vittnade om Andens dop

Flera av Jesusfolkets ledare i USA kom till Sverige i början av 1970-talet. Deras besök, med frimodiga vittnesbörd och tydlig Jesusförkunnelse, var till stor hjälp när det gällde att sprida Jesusväckelsen som just tagit sin början här hemma. Men innan detta skeende tog fart var det andra gentlemän från USA, närmare bestämt kristna affärsmän, som hittade vägen till oss för att dela med sig av sina erfarenheter från livet med den helige Ande. Den första konferensen med Full Gospel Business Men’s International (FGBMFI) hölls redan i november 1965 på Björngårdsvillan i Göteborg med den lutherske prästen Harald Bredesen som huvudtalare. Bredesen hade under en längre tid haft

stark längtan efter att få uppleva den helige Ande i sitt liv, och tillsammans med en grupp studenter bad han om att bli andedöpt. Det skedde i ett litet bönemöte i hans kyrka i New York den 22 mars 1959, vilket man menar var startpunkten för den karismatiska väckelse som skulle komma att spridas över hela världen.

Veckan före mötet i Björngårdsvillan deltog flera svenskar i en stor konferens i London med FGBMFI som arrangör. Välkända förkunnare såsom Oral Roberts, Derek Prince, Nicky Cruz, Harald Bredesen, Dennis Bennett, David du Plessis, John Sherill, alla från USA, och engelsmannen Michael Harper, stod på talarlistan. De svenska deltagarna var med om avgörande andliga upplevelser vilket skulle få stor betydelse för den karismatiska väckelsens utveckling i Sverige.

Ett år senare inbjöd FGBMFI:s svenska systerorganisation, Affärsmän i Andlig Aktion (AAA), till konferens i Stockholm, 7-9 oktober 1966. Det var den första karismatiska konferensen i Stockholm och backades upp av församlingar i Svenska kyrkan och flera frikyrkor. Från USA kom 150 deltagare, de flesta kristna affärsmän tillsammans med pastorer från olika samfund. Lewi Pethrus var mycket positiv och gav sitt stöd till AAA, då han sade:

Vad vi behöver är en kristendom med auktoritet, som har makt att driva ut onda andar ur människor. Napoleon sade att Andens kraft är starkare än svärdets. Många är rädda för varje ny rörelse. De frågar: Hur ska det då bli med oss? Min uppfattning är att vi behövs allesammans, därför att tiden är så ond och det finns så många syndare. Bröderna Demos Shakarian och Henry Carlson, en av de ledande männen i denna rörelse, känner jag personligen sedan många år och vet att de inte är ute efter något för egen del. Jag tycker vi skall stödja dem så mycket vi kan. (Rösten nr 2-3, 1966)

Sekulära massmedia gav stor uppmärksamhet åt konferensen, och hos Maranata var man positiv:

Den i Stockholm samlade internationella konferensen 'Affärsmän i Andlig Aktion' med bl.a. 150 deltagare från Amerika, avslutades söndagen den 9 oktober ... De framhöll överallt och med mycket stor skärpa nödvändigheten av att alla kristna får uppleva ett dop i den helige Ande med tungotal som åtföljande tecken ... Dessa möten formade sig till en mäktig manifestation av vad Gud just nu håller på att göra över hela världen. (Midnattsropet nr 20, 1966)

Jag deltog i några av de välbesökta mötena som hölls i St. Görans kyrka, Immanuelskyrkan (SMF), Filadelfiakyrkan (P) samt i Blå hallen och Konserthuset. Vid fredagskvällens möte fylldes Blå hallen till sista plats med längtande och nyfikna människor som bl.a. fick höra den f.d. gangsterledaren Nicky Cruz vittna om sin omvändelse. En annan som vittnade var en affärsman från Kalifornien vid namn Demos Shakarian. Efter att ha upplevt dopet i den helige Ande fick han en vision om en världsvid kristen lekmanarörelse och kände Guds kallelse att samla kristna affärsmän för att delge dem sin nyvunna erfarenhet. 1952 startade Shakarian organisationen ”Full Gospel Business Men’s Fellowship International” (FGBMFI) och blev dess ordförande. Han blev därmed en pionjär i den världsvida karismatiska väckelsen under 1960- och 70-talen. I boken *The happiest people on earth* berättar Shakarian om sitt liv för författaren John Sherill. Boken hade stor spridning och hjälpte många människor till tro på Gud. Så skedde även i Sverige när den senare kom på svenska med titeln *Världens lyckligaste* (InterSkrift, 1977).

I konferensen berättade även prästen Harald Bredesen och affärsmannen Henry Carlson, pingstvän från Chicago, om sina erfarenheter. Här hörde jag för första gången om Andens dop av andra än pingstväänner och vittnesbörden grep mig oerhört. Vad jag såg och hörde då hade jag inte varit med om i något kristet sammanhang. Konferensen var början på ett andligt skeende bland ”samfundsfolket”. Många icke-pingstväänner fick smak på ett djupare andligt liv med upplevelser av Andens kraft. Jag, och många med mig, började läsa böcker om dopet i den helige Ande och på Betelseminariet samtalade vi om ämnet och bad tillsammans. Men inget hände med mig som kunde liknas vid ett bibliskt andedop.

På våren 1967 kom en engelsk evangelist till Sverige vid namn Harry Greenwood, medarbetare i South Chard Church i England. Han var okänd i Sverige men blev inbjuden av pastor Erik Nilsson i Jönköpings baptistförsamling att predika i några möten. Därifrån kom han till Korskyrkan i Stockholm där han introducerades av Hans Malmberg, föreståndare för rehabiliteringscentret Blå Korset. Harry Greenwood hade en, för svenskt kyrkoliv, ovanlig predikostil med mycket humor, ordvitsar och spontanitet. Greenwood var en rikt utrustad förkunnare och han flödade starkt i trons och helandets nådegåvor. Hans förkunnelse dominerades av trons betydelse i en kristens liv och helandets

möjlighet för varje människa. Hans predikostil togs dock inte väl emot av alla i Korskyrkan och besöket blev därför kort. Strax därefter fick Greenwood kontakt med en kristen kommunitet i Sollentuna, ledd av Rune Brännström, där han togs emot med öppen famn och fick hålla bibelstudier. Det var början på många års andlig tjänst i Sverige för Harry Greenwood, som också blev en vägröjare för såväl den karismatiska väckelsen som trosrörelsen i vårt land.

Het debatt om Kyrkornas världsråd

Under mitt första studieår på Betelseminariet var frågan om Kyrkornas världsråd högaktuell i svensk kristenhet, inte minst i baptistsamfundet. Detta mot bakgrund av det stundande ekumeniska världskyrkomötet i Uppsala sommaren 1968. På samfundets årskonferens ”Tillsammans -67”, som hölls i Rocklundahallen i Västerås månadsskiftet juni-juli 1967, skulle beslut fattas om samfundets anslutning till Kyrkornas världsråd (KV). Det blev en minnesvärd konferensen för alla baptister och särskilt för mig. *Veckoposten* skrev (6/7 1967):

Tillsammans -67 i Västerås blev fem dagar av sammanhållning ... Den kontroversiella frågan om Kyrkornas världsråd fördes till en lösning i bästa samförstånd ... Efter två och en halv timme lång debatt biföll på fredagen allmänna konferensen beredningskommitténs förslag om samfundets ställning till KV. Till grund för förslaget låg i stort sett missionsstyrelsens yttrande över den inlämnade 90-mannamotionen ...

Det var i högsta grad diplomatiskt formulerat, vill jag påstå. Hela året före konferensen pågick debatten i *Veckoposten* såväl som på baptisternas distrikts- och pastorsmöten. Av debatten framgick att församlingarna och pastorskåren var delade i frågan. Nu skulle flera motioner, både för och emot KV, behandlas under fredagssessionen och många talare var anmälda. Eleverna på Betelseminariet var engagerade i frågan, och själv upplevde jag den mycket viktig, ja, kanske avgörande för samfundets framtid. Jag hade läst böcker av teol. dr. David Hedegård, professor Hugo Odeberg och pastor Thoralf Gilbrant, och min slutsats var att KV är liktydigt med skökan i Uppenbarelseboken, och henne skulle vi inte ha något med att göra.

Även om det inte hörde till vanligheten att en förstaårselev på seminariet tog till orda i allmänna konferensen, speciellt inte i ett så kontroversiellt ämne, var jag beslutsam att göra ett inlägg. I *Veckoposten* stod det (6/7 1967):

Claes Bergstrand ansåg att vi borde arbeta för själavinnande i stället för att syssla med Kyrkornas världsråd. Han citerade ett uttalande från KV:s nye generalsekreterare enligt vilket denne skulle ha ansett att Kristi uppståndelse låg så långt tillbaka i tiden, att den inte kunde ha någon betydelse för oss. Talaren ville att vi helt skulle ta avstånd från KV och i stället åka hem och bilda bönegrupper.

Då jag slutat tala var det alldeles tyst i den stora idrottshallen. Tanken, att jag gjort bort mig, hann knappt rusa genom hjärnan förrän en rungande, lång applåd bröt ut bland delegaterna. Efter sessionen fick jag uppmuntrande ord från flera deltagare, men också negativa reaktioner av pastorer som var för anslutning till KV. En pastor var mycket upprörd och sade till mig: ”Om jag fått tag i dig direkt efter ditt anförande så hade jag inte kunnat behärska mig. Jag skulle ha gett dig en ordentlig örfil!” Jag blev helt ställd. Hans reaktion var obegriplig för mig. Jag trodde inte att pastorer kunde uppträda så över huvud taget. I chocktillstånd körde jag ut på en skogsväg och stannade bilen, föll i gråt och bad Gud om hjälp att ta mig genom situationen. När det var dags för kvällsmötet körde jag tillbaka, men jag kunde inte vara kvar efter vad som skett under dagen.

Konferensen avslutade motionen om anslutning till KV, ett beslut som fick stor uppmärksamhet både i baptistsamfundet och i övriga samfund. Helt plötsligt blev jag uppmärksam och omskriven vilket kändes överkligt, men stärkte samtidigt mitt självförtroende.

Samma vår hade jag fått kallelse att vara sommarpastor under sju veckor i Göteborgs tre baptistförsamlingar, Tabernaklet, Linnékyrkan och Gårdakyrkan, vilket jag svarat ja till med viss bävan. Det kändes inte bättre då pastorn, som förmedlat kallelsen, sade till mig efter beslutet om KV: ”Om jag vetat att du skulle bete dig på detta sätt skulle du inte fått komma till Göteborg. Men nu är det för sent att kalla någon annan, så vi måste ta emot dig.” På vägen till Göteborg funderade jag över hur mottagandet skulle bli i dessa församlingar, som hade en sådan traditionsrik historia. Min oro var dock obefogad, ty jag blev väl mottagen och tjänsten i församlingarna avlöpte väl.

Döpt i Andens kärlek och eld

Sista helgen i april 1968 inbjöd Affärsmän i Andlig Aktion (AAA) till konferens i Stockholm där en stor grupp affärsmän och pastorer från USA deltog. Dagen före valborgsmässoafton var jag med i mötena på Operakällaren och

hotell Gillet vid Brunkebergstorg, då deltagare från USA vittnade om sina upplevelser med den helige Ande. En av dem var den före detta gangsterledaren i New York, Nicky Cruz. Vittnesbörden ökade min längtan att få uppleva Andens dop.

Dagen därpå medverkade gästerna från USA vid majbrasan i Björkeby i södra Järfälla. När manskörens traditionella vårsånger klingat ut, och vårtalet hållits, klev amerikanerna fram och vittnade. De avslutade med att inbjuda till "eftermöte" i baptistkyrkan i Hässelby några kilometer därifrån, och jag hakade på. Mötet inleddes med några lovsånger som Sven Nyberg ledde vid pianot. Sven och jag hade samma baptistiska bakgrund i Elimkyrkan, och han hade varit min lärjungetränare. Han var aktiv i AAA-gruppen och medverkade ofta som pianist i karismatiska möten. Efter att vi sjungit steg metodistpastorn James Hoosier fram, en fryntlig, tjock herre i kostym, och sjöng så dubbelhakan gungade: "He touched me, Oh, He touched me, and oh, the joy that floods my soul! Something happend and now I know, He touched me and made me hole." Med ansiktet strålande av glädje vittnade han om sitt andedop, vilket starkt berörde oss alla i den lilla kyrkan. Senare i mötet vittnade baptistpastorn Rolland Smith utifrån bibelordet i Johannes evangelium 7:37 – om det levande vattnet som en bild på den helige Ande – något jag hört många gånger förr. Men nu blev orden "levande" för mig och jag förstod dem på ett nytt sätt. Därefter gavs tillfälle för dem som ville ha förbön, och man böjde knä vid bänkarna och började be. Min innerliga bön var att jag skulle bli döpt i den helige Ande. Under bönen försvann rummet ur mitt medvetande och jag förflyttades in i en annan dimension. Jag hörde mig själv tala konstiga ord samtidigt som jag hoppade omkring i salen. Det kändes underbart och jag kunde inte sluta tala. Detta pågick en god stund tills det började göra ont i både mun och rygg och jag måste sätta mig på en bänk. Andfådd och svettig satt jag och tittade upp mot taket och "såg" då ord, som i eldskrift: Vi älskar därför att han först har älskat oss (1 Joh. 4:19). Det var som om Jesus sträckte ut sina armar mot mig och jag kände mig omsluten av hans kärlek. Jag hade blivit döpt i Andens kärlek och eld. Senare berättade en vän att jag tagit flera steg i luften då jag hoppade omkring i kyrkan.

Klockan var över midnatt innan jag kom hem till min fru som ängsligt väntat på mig. Den natten blev det inte mycket sömn. Min längtan och törst efter Andens uppfyllelse hade blivit besvarad och glädjen i mig visste inga gränser. Vittnesbördet om min andedopsupplevelse blev strax känd i kristna

kretsar genom publiceringen i AAA:s tidning *Rösten* och i den amerikanska motsvarigheten *Voice*. Några år senare skildrade redaktören och missionspastorn Erland Sundström den samtida karismatiska väckelsen i boken *Den karismatiska vågen* (Gummessons, 1971), där mitt vittnesbörd finns med som exempel på den personliga upplevelsen av Andens dop.

I konferensens avslutningsmöte i Foresta Hotell på Lidingö avlöste vittnesbörden varandra om Guds mäktiga ingripanden i människors liv. Lovsången brusade, jublet steg och kön till förbön ville aldrig ta slut. Efter mötet kom FGBMFI:s ordförande Henry Carlson till mig och bar fram en hälsning: ”Herren har kallat dig att vara hans tjänare och du kommer att samla skaror med ungdomar som längtar efter den helige Ande.” Upprymd och omtumlad av kvällens möte återvände jag glad och tillfredsställd till hemmet i Helene-lund. Detta var början på ett nytt kapitel i mitt liv.

Min kontakt med Robert och Siv Pellén, ledare för Affärsmän i Andlig Aktion, fördjupades och jag blev deras medarbetare. Jag vittnade i AAA-möten på olika hotell och restauranger i Stockholm och engagerades i deras skolprojekt som innebar att informera om och varna eleverna för olika narkotiska preparat. Tillsammans med den amerikanska pingstpastorn Devore Waltermann, som arbetade med missbrukande ungdomar i Chicago, besökte jag skolor runt om i Stockholm. Vi fick bra respons från både lärare och elever, som tog emot informationen mycket väl. På hösten 1969 återkom Waltermann till Stockholm med en grupp Full Gospel-medlemmar. Under veckan följde jag dem till olika kyrkor där de medverkade med vittnesbörd i mötena. Jag passade också på och inbjöd dem till Betelseminariet där de gav sina vittnesbörd i fredagsmorgonens veckoandakt, vilket blev ett uppskattat besök.

Direkt efter ”Hötorgsgruppens” evangelisationsläger i Leksand i juli 1968 kom jag till Ebeneser, en baptistförsamling på Söder i Stockholm, där jag var medarbetare till pastor Göte Sohlberg resten av sommaren. Göte såg nöden i kvarteren runt Ebeneserkyrkan, där det rådde social misär och mycket narkotikamissbruk. För att hjälpa de utslagna beslutade han att bokstavligen flytta ut predikstolen och det evangeliska vittnesbördet på Mariatorget där knarkarna höll till. Göte tog också med sig församlingens ungdomar till biograferna på lördagskvällarna för att inbjuda till ”biofika” i kyrkan. Det blev

upprinnelsen till ett framgångsrikt social-evangeliskt arbete i Ebeneser. Ebeneserkyrkan hade hamnat pladask mitt i synden, skrev journalisten Jolo i *Dagens Nyheter*.

Kontakten med församlingen fortsatte under hösten 1968 samtidigt med studierna, som nu gick betydligt lättare. Men jag var ivrig att komma ut och vittna om mina andliga upplevelser och det kändes trögt att behöva gå tillbaka till skolan. Jag ville avsluta studierna för att istället börja resa som evangelist. Men då den gamle baptistmissionären Aron Andersson kom till skolan och vittnade om sina erfarenheter i Kongo, fick jag en tankeställare. Han erbjöd nämligen eleverna att få förbön för att ta emot andedopet, och efter bönen tillade han, mycket allvarligt, att vi skulle fullfölja skolan för att sedan gå ut i tjänst i baptistsamfundet. Men jag var fortfarande tveksam att fortsätta.

Då rektorn fick veta det skickade han mig till missionsföreståndaren Erik Rudén. Efter ett långt och allvarligt samtal fick han mig på andra tankar, och jag fortsatte studierna. Något jag inte har ångrat. Bönesamlingarna i skolans källare besöktes allt oftare och där förekom både tungotal och högljudd lovprisning. Även elever vid Missionsförbundets teologiska skola på Lidingö längtade efter mer av Andes liv, och en del av dem var också med på AAA:s möten i staden.

Harry Greenwood och Kathryn Kuhlman i Stockholm

Ryktet om en ovanlig förkunnare från England spred sig i huvudstaden och en dryg vecka efter AAA-konferensen 1968 återkom Harry Greenwood till Stockholm. Några kristna sjuksköterskor tog honom "under sina vingar" och förberedde mötena med ivrig bön. Harry predikade för stora skaror i Medborgarhusets hörsal och Åsögymnasiets aula. Han var en ordkonstnär och drog ner skrattsalvor bland åhörarna med sina vitsar. Glädjen stod högt i tak när Harry ledde bibelkörer med sin tamburin. De enkla körer sjöngs om och om igen, som t.ex: "O, jag älskar denne man från Galiléen, ty han för mig gjort allting väl. All min synd förlåten är, Andens liv han mig beskär. O, jag älskar denne man från Galiléen" och "I hans närhet där är glädje och fröjd, i hans närhet där är glädje och fröjd. När min ande vidrör Herren, flödar hjärtat över av Guds hela fulla glädje och fröjd."

Där såg jag för första gången hur nådegåvan kunskapens ord fungerade genom Harrys tjänst. Han inbjöd till förbön och jag såg ett mirakel för första gången, då en äldre man med vit käpp gick fram. Plötsligt slängde han käppen

och började hoppa runt och ropa, ”Jag kan se, jag ser, jag ser er klart!” Harrys positiva trosförkunnelse hade framgång och allt fler kom till hans möten. Strax därefter kom jag i personlig kontakt med Harry Greenwood, en kontakt som skulle fortsätta i ett samarbete tillsammans med Rune Brännström.

Strax efter nyåret 1969 deltog jag och min fru Ulla i en bibelvecka i Ljungskile, där Greenwood var huvudtalare tillsammans med bibelläraren Wilhelm Bergling. Nils Pollack, pastor i Sävedalens missionsförsamling, ledde djuplodande bibelstudier. Pollack var en begåvad bibelutläggare med en stark andlig karisma och vi satt som fastklistrade och lyssnade till hans bibelutläggning på sjungande dalmål. Dessutom medverkade Rune Brännström. Det var en bra start på det nya året och för mina fortsatta teologistudier.

Veckan därpå var Greenwood tillbaka i Stockholm för en serie möten i Medborgarhuset. Där rådde en stark Andens atmosfär i mötena, vilka tilldrog sig stort intresse. Jag inbjöd honom till Betelseminariet på lördagens förmiddag dit han kom och höll ett inspirerande bibelstudium om innebörden av att ha en aktiv tro på Gud. Många elever tog tillfället att få förbön vilket resulterade i både andeuppfyllelser och helanden. Jag hade dock inte informerat rektorn om mötet, som blev rasande då han efteråt fick höra om vad om hänt. Han skällde ut mig ordentligt, med det var det värt, tyckte jag, för det resulterade i att fler elever kom till Harrys möten och blev välsignade.

I slutet av maj återkom Greenwood till Stockholm och höll bibelstudier på veckokvällarna i Blå salen på Västmannagatan och väckelsemöten under två helger i Åsögymnasiets aula. Harry hade Rune Brännström som tolk, och vi turades om att leda mötena. Oftast ledde Harry lovsången med sin tamburin tillsammans med Sven Nyberg vid pianot. Vid dessa möten döpte jag personer med olika samfundstillhörighet som blivit väckta över trosdopet.

Direkt därefter körde vi tre till Borlänge där AAA:s ledare i Dalarna, Harry Frödeberg, mötte oss. Han hade inbjudit Greenwood att predika i två möten, dels i Filadelfia (ÖM) och dagen därpå i Missionskyrkan i Falun. Meningen var att introducera Greenwood för dalfolket. Mötena samlade fullsatta kyrkor och Harry predikade kraftfullt och humoristiskt, som han brukade. Och en hel del fick förbön. Frödeberg var entusiastisk och ville ha tillbaka Harry, men folkets mottagande var svalt och det blev inga fler besök som jag känner till. För mig var resan positiv, då jag fick tillfälle att se Harry från en annan sida än bara som predikanten. Han var mycket lättsam att umgås med och framstod som en ”vanlig” människa.

Ryktet om Greenwoods starka tjänst spred sig i landet och i början av juli hölls en bibelvecka på Södra Vätterbygdens folkhögskola i Jönköping. Ett par hundra människor deltog i kvällsmötena som innehöll stark trosundervisning och glad lovsång, såsom "O, vad jag älskar Jesus! Varje stund han är mig när. O, vad jag älskar Jesus! Han tillfredsställt min själs begär. O, vad jag älskar Jesus". Harry använde nådegåvan kunskapens ord beskrev olika sjukdomar som fanns bland mötesbesökarna och många fick uppleva den helige Andes kraft till helande. Där medverkade även Wilhelm Bergling och Rune Brännström med förkunnelse. Efter varje möte kom deltagare och ville bli döpta i vatten, därför hölls eftermiddagarnas möten i baptistkyrkan med dopförättning. Då veckan var slut hade tjugosju personer döpts till Kristus.

Under två veckor hösten 1969 predikade Greenwood i i Åsögymnasiets aula i Stockholm där en trogen åhörarskara slöt upp. De flesta var medlemmar i olika samfund men det kom också många nykristna som hörde hemma i bönegrupper. En hel del nyfikna människor kom också inom hörhåll och somliga av dem tog emot budskapet och blev frälsta. Metodistpastorn Herbert Blomgren i S:t Peters församling vid Upplandsgatan var mycket öppen för Andens vind som börjat blåsa, och på våren 1970 inbjöd han Harry till sin kyrka för att ha möten. Då allt fler drogs till mötena flyttades dessa till kongresshallen i Folkets hus vid Norra Bantorget. Vid det här laget hade många berörts av Greenwoods förkunnelse och han kom att starkt medverka till det fortsatta karismatiska skeende som var på gång i huvudstaden.

Den i USA kända förkunnaren Kathryn Kuhlman gjorde ett enda besök i Sverige, vilket ägde rum i början av maj 1969, då hon predikade i stora allkristna möten i Göteborg, Jönköping och Stockholm.

Kathryn Kuhlman var född 1907 i Concordia i Missouri, USA, där hon tillhörde en metodistförsamling. Vid tjugo års ålder började hon predika och blev resande evangelist. Efter att hon upplevt dopet i den helige Ande 1946 blev betydelsen av andedopet och gudomligt helande det centrala i hennes tjänst.

Under Kuhlmans besök i Sverige var den svensk-amerikanske pingstpastorn Joseph Mattson-Bozé hennes tolk, och med på scenen fanns präster, frikyrkopastorer och frälsningsofficerare.

Tisdagen den 6 maj deltog jag i kvällsmötet på Isstadion i Johanneshov. En förväntansfull stämning rådde i den fullsatta arenan med 15 000 åhörare, enligt pressen. Atmosfären tätade när auditoriet stämde in i lovsången: ”Jesus är här, Jesus är här. Allting är möjligt, ty Jesus är här. Tro endast tro, tro endast tro. Allting är möjligt, ty Jesus är här.” När så den kvinnliga förkunnaren steg ut på podiet i sin långa, vita släpklänning gick ett sus genom auditoriet. I sin predikan pekade hon på Kristus från vilken livet utgår, både till kroppen, själen och anden. Kristus vill frälsa, hela och frigöra hela människan var hennes budskap. Mötet varade i flera timmar och många fick uppleva Guds ingripande på olika sätt. I en intervju i tidningen *Dagen* sade hon: ”Sveriges andliga hunger är det som gjort största andliga intryck på mig.” I samma tidning skrev Lewi Pethrus mycket uppskattande om Kuhlman stora betydelse för den karismatiska väckelsens utbredande i världen. Hans positiva hållning till Kuhlman bidrog säkerligen till att även pingstvännen i Sverige försiktigt öppnade sig för väckelsen. En Andens vind svepte fram över Sverige vilket skapade längtan efter djupare andliga upplevelser hos både unga och äldre i olika samfund. Kuhlman böcker *Jag tror på underverk*, *Gud kan* och *Ett segerrikt liv*, som kom några år senare, inspirerade många kristna att söka den helige Andes liv och manifestationer.

Politiska vänstervindar blåste in

1967-70

Den ogudaktige visar upp en trotsig min, den rättsinnige går sin väg rakt fram. Ingen vishet, inget förstånd, inget råd förmår något mot Herren. Hästar rustas för stridens dag, men segern kommer från Herren.

Ords 21: 29-31

Åren i slutet på 1960-talet präglades av politisk och social oro. En frigörelsevåg från gamla samhällsnormer och sociala orättvisor tog sin början i USA. Där växte två protesterörelser fram som kulminerade 1967-68. Det var dels den s.k. hippierörelsen som protesterade mot USA:s krigföring i Vietnam och samtidigt krävde ”fri kärlek och sex”. I San Francisco samlades 100 000 människor, av vilka många var vilsna och drogmissbrukande ungdomar, för att uppleva ”Kärlekens sommar -67”. Fri kärlek var ledmotiv med slogans som ”Flower power” och ”Make Love, Not War”. Den andra rörelsen var Civil Right-rörelsen, anförd av den färgade baptistpastorn Martin Luther King, som gick ut i en stark protest mot rasism och sociala orättvisor vilket resulterade i stora raskravaller över hela USA.

I Europa lockades ungdomar av österländsk andlighet med dess mångskiftande uttryck såsom yoga, astrologi, meditation, gurus och tibetanska lamor. Under 60-talet reste man till Indien för att ta del av denna mystik. Den indiske gurun Maharishi Mahesh Yogi lärde ut transcendental meditation (TM) och blev mäktigt populär. Till Sverige kom han i oktober 1967 och startade kurser i TM på Falsterbohus. Dit kom också George Harrison och Paul McCartney,

som ingick i den engelska popgruppen The Beatles, och satt vid guruns fötter. The Beatles blev allt populärare under 60-talet och fick sitt stora genombrott på världsscenen 1967-68. Därefter blev de Maharishis bästa ”missionärer” runt om i världen. Deras musik och texter passade som hand i handske för en vilsen ungdomsgeneration i uppror, och de eldade upp massorna med sina framträdanden. Det var som en österländsk ”väckelse” drabbade västerlandet vid denna tid (The Beatles, Wikipedia).

Mods-rörelsen var en annan proteströrelse bland ungdom som svepte fram under 60-talet. I Sverige innebar begreppet ”mods” att tonåringar bytte hår- och klädmode. Beatles var även här stilbildande och fick många killar att låta håret växa, kamma det åt sidan eller framåt och sluta använda feta produkter som brylkräm. Tonårsflickor bytte från tuperat hår fixerat med håsprej till frisyrier som fick hänga fritt runt huvudet. Kläderna som förknippades med svenska mods var jeans, stora stickade tröjor, basketskor och sandaler, manchesterrockar och parkas. Begreppet mods nådde den breda allmänheten med de s.k. modskravallerna på Hötorget i Stockholm och Götaplatsen i Göteborg under augusti 1965. Modsen samlades i protest mot ”fientliga” auktoriteter. Hötorgskravallerna blev starten för nya ungdomsrörelser året därpå som den pacifistiska och anarkistiska Provierörelsen.

Vissa mods använde hasch vilket dokumentärfilmen *Dom kallar oss mods* från 1968 visar (Mods, Wikipedia).

Oroliga år i världssamfundet

FNL-rörelsen, som arbetade mot USA:s pågående krig i Vietnam, tog sin början i Sverige 1965. Man gick i stora demonstrationer på gator och torg och skrånade slagord som ”USA ut ur Vietnam!” Frontfigurer var bl.a. trubadurerna Cornelis Vreeswijk och Fred Åkerström. Då kriget gick in i en starkare fas 1967-68 ökade protesterna på olika håll i världen, så även i Sverige. Efter USA:s kraftiga bombanfall under annandag jul 1967 gick utbildningsminister Olof Palme med i protesterna som en av de starkaste kritikerna. Året därpå exploderade kritiken runt om i världen. Ungdomens protester tilltog och FNL-rörelsen stärkte sitt grepp om gator och torg där man gjorde sin röst hörd. I Sverige stod man utanför systembolagen på fredagar med insamlingsbössor och Vietnambulletiner. FNL-grupper bildades också på mindre orter, ofta med stort inslag av gymnasie- och högstadieelever, och på en del håll även äldre folkrörelseaktivister. I kristenheten var meningarna delade.

Pingströrelsens ledare Lewi Pethrus var positiv till USA:s roll i Vietnamkriget, medan baptisternas tidning *Veckoposten* tog skarp ställning mot kriget.

I Västtyskland reste sig studenter i ett politiskt uppror, som hade sin grund i en konflikt mellan generationerna angående skuldfrågan från Hitlertiden. Proteströrelsen startade den 2 juni 1967 då en student blev mördad vid en demonstration mot shahen av Iran som var på besök i Berlin. Detta blev början till en militant terrorverksamhet mot den Västtyska staten som fortsatte långt in på 70-talet.

I Mellanöstern blossade en konflikt upp, som kulminerade i början av juni 1967, då flera arabländer anföll Israel i ett blixtkrig, det s.k. "sexdagarskriget". Israel kunde dock slå tillbaka med understöd från USA, och efter sex dagar tågade israeliska armén in i Jerusalem och stod som segrare. Judarna var nu herrar i sin egen stad. Svensk kristenhet i stort hade en positiv hållning till den Israeliska staten från dess tillblivelse, men efter 1967 började en förskjutning märkas mot en mer negativ hållning, särskilt i de "gamla samfunden". I den framväxande karismatiska rörelsen blev det tvärtom en ökad förståelse och mer positiv hållning till Israel.

I Grekland hade det också varit politisk oro en tid och i april 1967 genomförde militären en statskupp mot den demokratiskt valda socialistiska regeringen. Den 21 april etablerades en fascistisk militärdiktatur efter att regeringen störtats och parlamentet upplösts. Organisationsrätten såväl som yttrandefriheten begränsades, politiker och oliktänkande kastades i fängelse, medan politiskt aktiva flydde och fick en fristad i Sverige. Här fanns en stor solidaritet med Greklands folk, och i april 1968 deltog cirka 3 000 personer, både greker och svenskar, i en demonstration mot militärjuntan i Grekland. Protesttåget gick genom Stockholms city och ett stort möte hölls i Kungsträdgården.

Oroligheterna fortsatte och eskalerade under det "vänsterpolitiska året" 1968. Den s.k. majrevolten utbröt bland studenter i Paris och spillde senare över till Sverige, då radikala studenter brände studentmössor och ockuperade Stockholms universitets kårhus. Under ockupationen slängde någon in en bomb i FNL-rörelsens tryckerilokal på söder, men den orsakade ingen större skada. Man talade om 68-vänstern, en politisk rörelse som vurmade för marxismen och maoismen, och som också fick inflytande i de kristna samfunden. Konstfackelever i Stockholm inbjöd hemlösa att fira alternativ jul på skolan under parollen "stoppa julterror". Även vissa församlingar inbjöd till alternativt julfirande.

Den s.k. fria kärleken och sexualiteten predikades och levdes ut i vänsterliberala kretsar. Två kända galjonsfigurer var paret Hans Nestius och Inger Liljefors, som ingått en relation som innebar att man hade en överenskommelse om fri sex. I en intervju i *Svenska Dagbladet* uttrycker Inger Liljefors hur osäker hon egentligen var bakom den självsäkra fasaden. Först efter att Hans dött 2005 började hon fundera över varför hon gått med på att leva i ett förhållande med fri sex? Det skulle hon inte göra i dag (*Svenska Dagbladet*, 28/1 2018):

Överenskommelsen tyckte hon var djärv då. Fri sexualitet var ett politiskt ställningstagande, ett radikalt sätt att leva ihop i stället för att gifta sig som ansågs småborgerligt. Hur hon reagerade innerst inne kan hon inte komma ihåg. Hon var karsk på ytan, säger hon, och själv en som förförde. – Men jag hade tappat fotfästet, visste inte vem jag var och vad som var rätt och fel. Jag vet i dag att det fria sexet i mitt fall hade att göra med händelser i min barndom.

Ur vänstervågen steg feminismen fram. Den 8 maj 1968 samlades åtta högt utbildade kvinnor i en lägenhet i Hässelby Strand i västra Stockholm i syfte att starta en aktionsgrupp. Några var journalister och etablerade författare, såsom Barbro Backberger, Birgitta Svanberg och Ulla Torpe. De kallade sig ”Grupp 8” och syftet var att organisera sig i kampen för kvinnors villkor på arbetsmarknaden. Efter att regeringen tillsatt en abortkommitté 1965 tilltog debatten om kvinnans rättigheter. Kampen som Grupp 8 förde gällde kvinnans rätt till sin egen kropp, rätten till fri abort och rätten till smärtlindring vid förlösning. Man tog även upp kampen mot pornografin, som hade släppts fri 1971. Senare kom Susanne Osten och Margareta Garpe med i aktionsgruppen, vilka skrev sången ”Ååå tjejer vi måste höja våra röster för att höras ...” som blev gruppens signatursång.

Författaren Åsa Moberg slog igenom som krönikör i *Aftonbladet* 1968, endast 20 år gammal, och blev en känd vänsterprofil. Hon personifierade vänstervågen 1968, har det sagts. I en intervju i tidningen *Arbetet* (7/9 2017) menar hon att dåtidens tonårsgeneration kanske var den första med självförtroende, som kände att man hade något att bidra med: ”Jag var tidigt störd av den borgerliga förortens snäva gränser och kände ett påtagligt lidande över att alla människor gjorde samma saker på samma tider. Har vi ingen fri vilja över huvud taget, var känslan, säger Åsa Moberg ... Men föräldraprotesterna ingick också i tidsandan, jag kan inte minnas någon – även om det måste ha funnits undantag – som hade en god kontakt med sina föräldrar.”

Davis Cup matchen på tennisstadion i Båstad den 3 maj 1968, mellan Sverige och Rhodesia, blev en vänsterpolitisk markör genom de aggressiva demonstrationerna som resulterade i att matchen måste avbrytas. Där fanns ”vänster-kristna” med i demonstrationen och i tåten gick prästen i Båstad, Ingemar Simonsson. Man ropade slagord i stil med ”Stoppa matchen”, och ”Krossa fascismen”, men då det uppstod våldsamheter vid entrégrindarna drog sig Simonsson ur och gick därifrån. Händelsen gjorde att Simonsson blev en ”kändis” i Sverige som ”den socialistiska prästen”.

På våren samma år blossade en politisk/militär konflikt upp i det Sovjetkontrollerade Tjeckoslovakien. Den nyttillträdde kommunistledaren Alexander Dubcek ville genomföra en liberalisering av det politiska livet i landet vilket ogillades av Sovjetledarna. Det ledde till försämrade relationer dem emellan under sommaren. I augusti invaderades Prag av Warszawapaktens trupper, vilket satte stopp för den s.k. ”Pragvåren” och Dubcek avsattes. Det skapade en bitter eftersmak i Europa!

Våren 1968 mördades två kända ledare i USA – baptistpastorn och människorättskämpen – Martin Luther King, då han höll på att organisera en demonstration för mänskliga fri- och rättigheter i Memphis, och två månader senare presidentkandidaten Robert Kennedy, då han bedrev valkampanj i Los Angeles. Dessa brutala mord orsakade ett missmod hos många människor, inte minst bland kristna.

Kristen vänsterrörelse gjorde sig hörd

Tidsandan märktes även i kristna sammanhang. I Svenska kyrkan fanns en del unga präster som hyllade vänstervågen och till och med talade väl om Maos revolution i Kina. Genom Kyrkornas världsråds fjärde generalförsamling, som hölls i Uppsala i början av juli 1968, svepte vänsterpolitiska vindar fram, där freds-, frihets- och rättvisefrågorna stod i centrum. Vänsterradikala ungdomar tilläts demonstrera och hålla politiska anföranden utan några större protester.

Året därpå hölls det elfte Frikyrkomötet 17-19 mars i Örebro med temat ”Församlingen i världen”. Mötet samlade 1 500 delegater som representerade cirka 500 församlingar. För första gången deltog också sex observatörer från pingströrelsen. Mötet genomfördes delvis med samma upplägg som på KV:s möte i Uppsala, och i fokus stod de ekumeniska frågorna. Kristna ungdomar med vänstersympatier ”störde” också i detta möte med sina radikala åsikter. Många av deras motioner, starkt färgade av Uppsalamötet, blev också antagna.

Givetvis influerades även vi elever på Betelseminariet av tidsandan. Elevkåren var delad i två ”läger” – ett socievangeliskt/vänsterinriktat och ett karismatiskt – vilket skapade viss irritation och emellanåt osämja. Jag tillhörde den karismatiska gruppen och deltog i bönemötena i elevhusets källare. Längtan efter mer av Andes närvaro var stark och jag tog varje tillfälle att vara med där man talade om den helige Ande.

En debatt på skolan med temat ”Den kristne och församlingen i kulturen” blottade splittringen i elevkåren. Även elevkårerna på Teologiska seminariet på Lidingö och Kaggeholms folkhögskola var inbjudna att lyssna till de tre debattörerna pastor Stanley Sjöberg, civilekonom Jan-Erik Nyberg och lektor Torsten Bergsten, lärare på Betelseminariet. Debatten blev livlig med engagerade debattörer såväl som åhörare. Två linjer utmärktes, med Bergsten och Nyberg på den ena sidan och Sjöberg på den andra. Man var oense om hur en kristen bör förhålla sig till film och teater, och man var oense om huruvida icke kristna bör få medverka i gudstjänsten. Man tog också upp Vietnamdemonstrationerna, i vilka Nyberg såg en ”väckelse” medan Sjöberg i dessa såg Antikrists ande. Även i frågan om huruvida man kan ha frälsningsvisshet skilde sig debattörerna åt.

Ett märkligt riksdagsval 1968

Fram till riksdagsvalet 1968 hade de politiska partierna själva styrt över utfrågningen av sina partiledare, men i denna valrörelse ändrades bilden genom att TV:s partiledarintervjuer för första gången sköttes av journalister. Det var ”de tre O:na”, bestående av Åke Ortmark, Gustaf Olivecrona och Lars Orup som stod för utfrågningen i TV-studion.

I Sverige bestod riksdagen av två kammare fram till riksdagsvalet 1971 då systemet ändrades till en kammare med 350 ledamöter. Enligt den svenska parlamentarismen krävdes att en regering hade båda kamrarnas förtroende och det gällde ända fram till *enkammarriksdagens* införande. Riksdagsvalet 1968 hölls den 15 september och blev ett rekordval för Socialdemokraterna som nådde sitt näst högsta valresultat 50,1 % sedan andrakammarvalet 1940 då partiet fick 53,8 %. Opinionsundersökningarna hade dock visat att partiet låg runt 40 % fram till valmånaden och nervositeten var stor i det socialistiska lägret. Valresultatet blev därför överraskande och samtidigt en stor seger för Tage Erlander, som i sitt sista val som partiledare (varade i 23 år) kunde leda partiet till egen majoritet i riksdagen.

I detta riksdagsval fanns Kristen Demokratisk Samling (KDS) med för andra gången sedan partiets bildande 1964. Partiledaren, prästen Birger Ekstedt, och initiativtagaren pastor Lewi Pethrus kunde dock inte glädjas över någon seger. Partiet fick 1,5 % av rösterna vilket inte räckte långt för att ta sig över den nyinrättade riksdagssparren på 4 %. Men det skulle komma bättre tider för det ”kristna partiet” (Andrakammarvalet i Sverige 1968, Wikipedia).

Efter att KV haft sin generalförsamling i Uppsala blev den ekumeniska frågan brännhet i svensk kristenhet och Missionsförbundets föreståndare, Gösta Nicklasson, föreslog att frikyrkosamfundet skulle föra samtal om ett samgående på sikt. Örebromissionens ledning tog direkt avstånd men mellan Baptistsamfundet, Missionsförbundet och Metodistkyrkan började ett samtal på hösten 1969. Eleverna vid samfundens tre teologiska skolor var också engagerade i sådana samtal. Jag var med i Betelseminariets samtalsdelegation, som redan i december 1968 mötte elever från de andra skolorna. Allvarliga samtal fördes angående den kristna församlingens enhet, då frågor om dopet, bibelsynen, de teologiska skolorna, yttre missionen samt evangelisationen togs upp. Olika åsikter framkom i de flesta frågorna, men evangelisationen som det största behovet var alla eniga om. Mötet avslutades på knä i bön, då vi endråkigt bad om Guds hjälp att nå ut med evangeliets budskap.

I samtalen mellan samfundsledarna föreslog missionsförbundarna att man skulle bilda ett helt nytt samfund, vilket baptisterna och metodisterna satte sig emot och lade istället fram ett kompromissförslag. Därmed rann samtalen ut i sanden på våren 1971, men samarbetet mellan de respektive ungdomsförbunden fortsatte. Bland annat tog man fram den gemensamma tidningen *Ung väg* och ett antal småskrifter för att stimulera evangelisation. En ekumenisk kursplan för församlingarnas barnarbete, ”Kursplan 72”, tillkom också.

Tiden efter de ekumeniska mötena i Uppsala och Örebro visade tydligt på två andliga trender inom samfundens ungdomsförbund, dels en social-evangelisk, med fokus på mission och rättvisefrågor, dels en karismatisk med fokus på lärjungeträning och evangelisation. Detta skulle bli än mer tydligt när Jesusfolket började göra sig gällande i dessa sammanhang.

4.

Jesusfolket drog fram i landet

1970-72

Vi för vår del kan inte tiga med vad vi har sett och hört.

Apg 4:20

Två pastorer som kom att betyda mycket i inledningen av den karismatiska väckelsen i Sverige var Lewi Pethrus, f.d. föreståndare i Filadelfiakyrkan i Stockholm, och Stanley Sjöberg som tillhörde pastorsteamet i samma kyrka åren 1967-69. Lewi Pethrus hade berörts av väckelsen under en vistelse i USA och ville att den även skulle påverka kristenheten i Sverige. Djupt engagerad, trots sina 85 år, sände han 1969 sin unge medarbetare, journalisten Ivar Lundgren, på reportageresa till USA. Den resulterade i en stort uppslagen artikelserie i pingströrelsens tidning *Dagen* och senare i boken *Ny pingst*, som utkom på bokklubben "Den kristna bokringen" 1971. Bokklubben hade startats strax efter Kathryn Kuhlman's möten i Sverige, och den första bok som gavs ut var Kuhlman's, *Jag tror på underverk*. Det var nog en strategisk tanke hos Pethrus bakom denna djärva satsning, och boken kom att betyda mycket för spridningen av den karismatiska väckelsen i landet. En annan bok, som fick stor spridning genom Den kristna bokringen, var Dennis Bennetts, *Klockan nio på morgonen*. Den blev en "ögonöppnare" för många kristna och en vägvisare till Andens liv. Lewi Pethrus, som var en visionär och andlig strateg, hyste samtidigt ett krismedvetande angående det andliga läget i landet, vilket kom till uttryck i en av hans viktigaste böcker, *Brytningstider – segertider*, utgiven på eget förlag 1969. Han skrev om kyrkornas och pingstväckelsens kris, om förkunnelsens, samhällets och individens kris. Men han beskrev också möjliga

segertider som han menade låg inom räckhåll för kristenheten om man var villig att öppna sig för Andens nya vindar som börjat blåsa.

1969 reste Stanley Sjöberg till USA i syfte att studera den karismatiska väckelsen, särskilt vad som hände bland romerska katoliker. I ett katolskt kloster strax utanför Chicago såg han hur människor blev både frälsta och andedöpta, och han såg ovanliga helbrägdagörelseunder ske. Då Sjöberg året därpå tillträdde som pastor och föreståndare för City pingstförsamling i Stockholm blev han en av ”dörröppnarna” för den karismatiska väckelsen i Sverige. Församlingen blev också en plattform för det karismatiska skeendet i huvudstaden.

En annan ”dörröppnare” var Rune Brännström, som bodde i Rotebro strax norr om Stockholm. Där hade hans familj etablerat en boendegemenskap tillsammans med svärföräldrarna Wilhelm och Margret Bergling. Det lustiga för mig var att de bodde i grannvillan till den fastighet som varit mitt barn-domshem på 1940- och 50-talen. Rune var god vän med pastorn i Sollentuna pingstförsamling, Lars-Erik Lindvall, och två ledare i missionsförsamlingen, Ingmar Källström och Erik Nilsson. Inför en Nytt Liv-offensiv 1971 tog dessa initiativ till gemensamma bönegrupper i kommunens församlingar för att förbereda offensiven. Det blev starten till en karismatisk bönegrupsrörelse som kom att beröra Guds folk i Sollentuna under större delen av 1970-talet. Många blev döpta i den helige Ande och kristna upptäckte plötsligt varandra som grannar, något man inte vetat om, eftersom man gick till olika kyrkor.

Två unga kvinnor, Ulla Östersjö (gift Östersjö-Jansson), riksevangelist i baptistsamfundet, och författarinnan Ylva Eggehorn (född Nilsson), medlem i Svenska kyrkan, stod i främsta ledet i den Jesusväckelse som tog fart i början av 70-talet. I tidiga tonåren bekände sig Ylva som ateist men efter en tonårskris kom hon så småningom på andra tankar och blev kristen. 1968 tog Ylva studentexamen vid 18 års ålder, och samma år gifte hon sig med den 9 år äldre Georg Eggehorn. I början av februari året därpå upplevde hon dopet i den helige Ande hemma i lägenheten i Skärholmen.

Ulla Östersjö var baptistpastorsdotter och bodde i Ödeshög. Hon var utbildad lågstadielärare, och vid 21 års ålder deltog hon i baptistsamfundets bibelskola i Stockholm. När Ulla återkom till Ödeshög började en ungdomsväckelse i baptistförsamlingen, och då upplevde hon sitt andedop i ett kvällsmöte. Den kvällen bad Ulla om Guds ledning med sitt liv och tog emot kallelsen att bli evangelist.

Hösten 1963 började Ulla på Betelseminariets pastorslinje och under de två år hon studerade där ledde hon många ungdomar till tro på Jesus. Hösten 1968 anställdes Ulla som riksevangelist och efter att ha rest runt med kampanjer något år upplevde hon en vända över att se hur unga människors liv ödelades av narkotika och alkohol, har hon berättat. Ulla insåg behovet av en ungdomsväckelse och var villig att arbeta för att det skulle ske. Hon läste om Jesusfolket och den karismatiska väckelsen i USA och fick hopp om att något sådant skulle kunna ske även i Sverige. Ulla delade sina tankar med några unga baptistkollegor, som hade samma önskan om en ungdomsväckelse, och de blev överens om att arbeta mot detta mål. Men först ville hon se med egna ögon vad som var på gång i USA. Därför tog hon tjänstledigt hösten 1970 och reste till Chicago där hon tidigare studerat på Northern Baptist Theological Seminary ett par terminer. Då hon återkom till Sverige berättade hon: ”Jag såg att det skett en förändring sedan sist jag var där och jag fick se Guds under. Jag såg församlingar som levde i väckelse.” Men hon kände en inre tomhet och började därför be. I förkrosselse utgöt hon sitt hjärta inför Herren och upplevde då något av en världsvision. När Ulla började tacka Herren räckte inte orden till ... ett nytt tungotal flödade fram och hon sjöng en ny sång till Guds ära. Det var början på en ny andlig dimension i Ulla Östersjös evangelisttjänst.

Vid samma tid berördes studenter på Stockholms Teologiska Institut av den karismatiska väckelsen och spontana bönegrupper uppstod bland eleverna, de flesta akademiker.

Två av dem var Ylva Eggehorn och hennes man Georg. I. I Gösta Höks bok *Villfarelse öppnade ögon* får man en glimt av vad som hände på institutet. Ylva berättar:

Vi hade börjat träffas hos varandra för att sjunga, be och äta tillsammans. Inte visste vi att det kallades för 'bönegrupp' Inte visste vi heller att det här var den 'karismatiska väckelsen', men vi visste att vi hade fått våra ögon öppnade. Bibelordet som tidigare varit svart-vitt och platt hade fått färg och blivit tredimensionellt. Jesus Kristus handlade mitt ibland oss och förändrade våra liv mitt i svåra kriser ... Bibliotekarien Diana, som kände Gösta och hans hustru Aino väl, bad för att de skulle komma med i den gemenskap som vi hade dragits in i ... Vi tog vara på tillfället och bjöd hem dem till Diana nästa lördag kväll ... Gösta berättade efteråt att 'jag såg människor som det lystes om. Och jag förstod: här är Guds Ande ...'

Någonting bröt in i Gösta och Aino Höks liv som en vårfloed. Mer som en uppfyllelse av något som de alltid levat i, än som någonting fullständigt nytt.

Ylva och Georg fortsatte att delta i samma bönegrupp som skolans direktor docent Gösta Hök och hans fru Aino tillhörde. Ylva var redan känd genom sina dikter, som getts ut på *Bonniers förlag*, men nu började en ny ton ljuda i hennes skrivande – det kristna kärleksbudskapet. Med diktsamlingarna *Ska vi dela* och *Jesus älskar dig*, som kom ut 1970, fick Ylva ett stort genomslag som författare. Hon inbjöds att medverka i ett TV-program och tog då tillfället att berätta om sin frälsningsupplevelse och sitt andedop och introducerade samtidigt sin nyskrivna sång, "Vi för vår del kan inte låta bli att tala om vad vi har sett och hört". Den gick rakt in i folkets hjärtan och den kom att följa Jesusfolket vart helst de gick. På så sett spreds den nya Jesusväckelsen över Sverige.

Andra som kom med i dessa bönegrupper, och fick uppleva en radikal förvandling, var Linda Fors (gift Graaf, nu Bergling och pastor i församlingen Arken), Gunnar Bergling (gift med Linda och pastor i Arken), Hans-Erik Lindström (prästen som startade "Ny Gemenskap") och baptisten Torbjörn Freij, senare journalist och pastor). Linda har berättat att hon grät i flera veckor därefter, en tid hon upplevde som en helandeprocess efter ett liv med droger och hårt uteliv. En period arbetade hon som diakon i Svenska kyrkan.

Det andliga skeendet på Teologiska Institutet spred sig till studentkretsarna i Uppsala, och även där tog väckelsen fart bland teologistudenterna. En bönegrupp från institutet kallades att medverka i ett seminarium om Andens gåvor i Uppsala domkyrka, då Ylva Eggehorn medverkade. Med på mötet var den unge studenten Ingemar Myrin som läste religionshistoria i Uppsala. Ingemar berättar om sin upplevelse med den helige Ande (Dagen, 22/10 1977):

En kväll gick jag till domkyrkan i Uppsala för att lyssna på en grupp ungdomar från Stockholm som var med i en bönegemenskap. Den kvällen lärde jag känna Ylva Eggehorn och hennes vänner. Jag såg deras oförskämda glädje och kärlek som strålade ur deras ögon. Apostlagärningarna var ingen saga längre, utan en verklighet. Min längtan efter att få leva ett normalt kristenliv fick mig att inse att även jag behövde bli frigjord genom den helige Ande. Fördomarna gav vika. Jag började läsa alla tidskrifter, böcker och tidningar, som mina vänner hade om den helige Andes syfte. I bönegruppens lovsångsgemenskap tinade jag upp och den helige Ande

'skakade av' mig all grå teologi. Den ene efter den andre 'blommade ut i tungotal' runt omkring mig vecka efter vecka. Snart visste jag att det skulle bli min tur ... Jag slutade att längta och började istället tacka Jesus, för att jag genom tron på Honom var uppfylld av den helige Ande, och att jag fick tala i tungor om jag så önskade. Till slut var jag tvungen att sluta be på svenska, för mina ord på svenska räckte inte till längre. Jag valde att låta den helige Ande leda min andes bön på det mest perfekta sättet, genom att be i tungor till min Skapare och Far i Jesu namn. Den välsignelse och uppbyggelse, som detta bönespråk medfört i mitt vardagsliv är obeskrivlig under alla dessa år ...

Ingemar Myrin skulle få en betydelsefull roll i det unga Jesusfolket och i den framväxande karismatiska väckelsen.

Avskild till baptistpastor

Jag avskildes som pastor vid baptistsamfundets årskonferens i Östersund den 27 juni 1970. Därefter gick flyttlasset, med fru Ulla och två barn, från Sollen-tuna upp till Järpen i Jämtland där jag tillträdde som föreståndare och pastor i baptistförsamlingen. Med stor entusiasm tog jag mig an uppgifterna med bibelstudier, bymöten runt Kallsjön, skolbesök och evangelisation vid fjäl-lanläggningar i området. För att få stöd för det sistnämnda, ekonomiskt och i bön, startade jag Turistmissionen i Jämtland. "Livligt och omväxlande i Jär-pens Baptistförsamling. Kapellet fullsatt vid flera tillfällen under vinterhalv-året", skrev *Veckoposten* (2/1 1971). Jag fick kallelser till olika församlingar i Jämtland och Medelpad för att predika men också att berätta om det sociala arbetet i Ebeneser i Stockholm, där jag varit verksam under min seminarietid. Under en tältmöteskampanj, som Sundsvalls baptistförsamling arrangerade, intervjuades jag i *Sundsvalls Tidning* (19/8 1971):

Claes Bergstrand, en ung, engagerad baptistpastor som hoppas att den religiösa vågen i USA skall spridas till Sverige. På sina möten sprider han Jesusfolkets tidning Heta linjen. På bakrutan till hans bil står det: 'Jesus behöver dig' Vad beror det på att narkomanerna blir allt fler? – Jag anser att det bara är ett symptom på att samhället är sjukt. Det finns många andra symptom. Skolproblem, mellanölsproblem, alkoholism, säger Bergstrand. Så då vill du ändra på samhället, bota det? – Det är väl vad alla vill, svarar Claes. Jag ser kristendomen som den bästa hjälpen, som det stora alternativet för alla människor. Jag har inte funnit någon politisk lösning som är bättre.

Vistelsen i Jämtland blev kort eftersom kallelsen som föreståndare för Ebeneserkyrkans sociala mission kom redan på sommaren 1971. Tre månader senare välkomnades jag och min familj till församlingen. Nu inleddes en intensiv arbetsperiod med uppsökande verksamhet bland missbrukare, leda torgmöten och evangelisera. Samtidigt med mig anställdes Ann-Marie Ahl som assistent i församlingens sociala mission. Ann-Marie som var baptist och nyutexaminerad socionom kompletterade mig på ett bra sätt. Församlingen var öppen för den helige Ande och karismatiska yttringar, och under 70-talet talade man om Ebeneser som baptistsamfundets ”pingstförsamling”. Församlingen drev en ”värmestuga” på Hornsgatan 24, i närheten av Slussen, som också var min och Ann-Maries arbetsplats. ”Kafé Lukas” eller H-24, som lokalen kallades, var församlingens evangelisationscenter där människors behov, sociala såväl som andliga, kunde mötas. Många ungdomar blev frälsta genom Ebenesers verksamhet och som sedan engagerade sig i arbetet. *Dagen* beskrev en torsdagskväll på följande sätt (2/11 1972):

Redan när man öppnar dörren möts man av glada 'kampsånger'... Runt borden sitter människor och pratar över tekopparna ... Folk från Ebeneser fanns blandade med gäster. En sånggrupp sjöng och vittnade ... En efter en från församlingen vittnade om hur man upplevt andedopet. Det lyser om dem ... Hela gemenskapen präglas av inbjudan till avgörelse för ett liv med Jesus Kristus.

Under sommarhalvåret utvidgades verksamheten med ”storfamiljen” på baptisternas distriktsgård Grävlingberg på Värmdö. Pastor Sohlberg och jag turades om att ansvara för verksamheten, som ibland kunde bli betungande med långa dagar och även nätter. Där umgicks församlingsmedlemmar med missbrukare och hemlösa, och hade bibelstudier och gudstjänster tillsammans. Församlingen inbjöd även till sommargudstjänster i Djurgårdskyrkan, intill Gröna Lund. På ”Grönan” tjänstgjorde jag som jourhavande pastor vissa nöjeskvällar. En liten stuga, mitt emot spågummans ”mottagning”, fick tjäna som ”biktstol” för dem som ville prata. Det blev många intressanta samtal som ibland mynnade ut i förbön för den besökande. Efter sommaren kunde vi glädjas över att arbetet burit frukt på olika sätt. Flera av missbrukarna som blivit frälsta började ett nytt liv, och nya människor kom till församlingen.

Samarbetet mellan församlingarna på Söder präglades av en god atmosfär. Pastorerna och somliga präster möttes regelbundet till samtal, bön och planering. Man hade gemensamma möten och evangeliserade tillsammans på

torgen. Söderalliansen, som gemenskapen kallades, var nog den mest tajta i Stockholm under 1970-talet, mycket beroende på den öppenhet som fanns inför det karismatiska skeendet. Våren 1972 genomfördes en stor aktion för en andligt renare miljö under parollen ”Rädda Söder mot den andliga miljöförstörelsen”. 15 000 handaffischer delades ut och 2 000 kristna slöt upp i ett demonstrationståg längs med Hornsgatan som avslutades med stort appellmöte på Mariatorget. Avsikten var att uppmärksamma den negativa sociala utvecklingen på Söder och komma de utsugna till hjälp.

Avvaktande baptistförsamlingar och kluvet ungdomsförbund

Uppdelningen mellan socialt/politiskt engagemang och traditionell evangelisation blev allt tydligare i somliga baptistförsamlingar, såväl som i ungdomsförbundets (SBUF) verksamhet. I boken *Tro Frihet Gemenskap, Svensk baptistism genom 150 år* (Libris, 1998, sid. 90) skriver man under rubriken Nya andliga strömningar:

1960-talet, som i materiellt avseende har karaktäriserats som utvecklingsoptimismens och tillväxtens årtionde, blev för traditionell kristen verksamhet föga framgångsrik. Redan 1964 signalerar Veckoposten oro. Folkmängden ökar men de kristna och ideella rörelserna kan inte hålla jämna steg, skriver man och pekar på de små församlingarnas problem och en tilltagande sekularisering. För dem som var unga på 1960-talet blev den växande sociala medvetenheten ett nytt och positivt inslag i kristendomstolkningen. Det ekumeniska mötet i Uppsala 1968 var en ögonöppnare mot världen, rättvisefrågorna och fredskampen. De ekumeniska U-veckorna introducerades med lika utrymme för utmaning till insatser och kritiska betraktelser i förhållande till traditionell kristendom och mission. Men många unga fann inte den radikalitet de efterfrågade i de traditionella församlingarna. I flera församlingar saknades tyvärr den förståelse för de ungas ifrågasättande som hade behövts.

Somliga baptistpastorer med inflytande i samfundet och SBUF var mycket avvaktande till det andliga skeende som börjat ta sig uttryck bland baptistungdomar i slutet av 60-talet. För att förstå vad detta berodde på, skulle en djupare analys behöva göras, men det fanns en allmänt avog inställning till USA, som bottnade i politiska värderingar, vilket även inverkade på kristna ungdomar. Ordföranden i SBUF hoppades att motsättningarna skulle överbryggas, vilket han gav uttryck för i *Veckoposten* (18/6):

Det känns ytterst angeläget att vi inför morgondagen kan närma oss varandra och våga gå framåt hand i hand ... Engagemanget hos de unga visar en stark vilja till en äkta och hel tro vare sig man uttrycker sitt engagemang i termer som 'Vi måste öppna våra ögon för världen' eller 'Vi måste ha andliga resultat'.

Motsättningen kom i öppen dager vid SBUF:s stora riksläger sommaren 1970, som samlade 1 000 deltagare och 250 ledare. Somliga ledare gav då luft åt sina åsikter om den "svärmiska" Jesus-rörelsen. Kulmen under lägret uppstod då trubaduren och marxisten Fred Åkerström "oväntat" dök upp. Han hade givetvis blivit inbjuden av lägerledningen men för ungdomarna blev han en överraskning. Han fick stort utrymme att framföra sina samhällskritiska kommunistinspirerade visor vilka togs emot med blandade känslor hos ungdomarna. *Veckoposten* skrev (20/8):

Tyngdpunkten på lägerbålet bestod av trubaduren Fred Åkerström. Han sjöng bland annat några av Stig Dagermans Dagsedlar samt hade en annan avdelning med Joe Hill-sånger ... Ett par gånger under lägret var bibelstudietimman utbytt mot ett för hela lägret gemensamt Storforum, med den uppläggnings vi sett prov på i TV. Första gången behandlades problemet 'Lidande', och andra gången försökte man komma till rätta med 'Varför är vi här?' Tyvärr hände det väl ofta att den debattvana panelen sköt över huvudet på de yngre lägerdeltagarna ... Lördagens gemensamma lägerbål hade som tema 'I världen'. Liksom förhållandet blev med storforumsdebatterna gick detta lägerbål ibland över huvudet på juniorerna.

I det följande numret av *Veckoposten* reagerade en baptistpastor på Gotland (27/8):

Lördagskvällens lägerbål var nog en stor besvikelse för de flesta, och detta gäller inte bara äldre deltagare utan även yngre. Många ungdomar reagerade kraftigt mot en del av det som förekom. Det måste vara en stor blunder att anställa en icke kristen artist, som därtill inte tycks ha någon känsla för vad som passar sig i kristen verksamhet ... Om någon eventuellt trodde, att visor med delvis tvivelaktigt innehåll och grova uttryck, skulle gå hem hos Gotlands baptister, så var detta en fullständig felräkning. På samma sätt förhåller det sig med ensidig politisk propaganda och angrepp på en enda nation, vilket också förekom ... Vi behöver säkert i denna avkristningens tid en alltigenom kristen ungdomsverksamhet, som helst är så andligt stark som möjligt.

Debatten fortsatte i *Veckopostens* spalter under en tid, då ledare i SBUF för-svarade lägre utformning och innehåll. Detta omtalade riksläger skulle sent glömmas bland baptisterna. I boken *Vägmärken för baptister* (Votum, 2016) skriver man under rubriken Svenska baptisternas ungdomsförbund (sid. 143):

Under sjuttio-talet minskade intresset bland svenska ungdomar i allmänhet för strukturer och föreningslivets former ... För dem som ville förverkliga sitt samhällsengagemang började kyrkans verksamhet uppfattas som trång. Det uppstod också konflikter inom SBUF mellan grupper med mer social-politiskt engagemang och den mer individuellt-andliga Jesusrörelsen. Inom SBUF försökte man hitta ett sätt att medla mellan dessa motstridiga krafter. Å ena sidan genom att arrangera de stora Jesuskonferenserna runtom i landet. Å andra sidan var man med och bildade Sveriges kristna ungdomsråd (SKU) med U-veckan och dess fokus på solidaritet med tredje världen ... I backspegeln kan man ställa sig frågan om vad medlingsförsöken fick för resultat. En öppenhet för de karismatiska uttrycken har alltid funnits, kanske mer tydligt inom modersamfundet på senare år. Medan SBUF under senare år mer karaktäriserats av en god gemenskap, en stark scoutrörelse och förnuftiga resonemang och ställningstagande om världspolitik och miljö. Satsningar på lovsång, bibelstudier och frågor om evangelisation och mission har inte stått i fokus på samma sätt.

Efter några år med Jesuskonferenserna, som växte i antal deltagare, insåg vissa baptistledare det negativa med uppdelningen i socialt engagemang och personlig evangelisation. Och då allt fler ungdomar blev frälsta och sökte sig till bibelskolan på Betelseminariet ville man överbrygga denna motsättning. Sko-lans rektor Bert Franzén, seminarielärare Harry Månsus och SBUF:s förbunds-sekreterare, deltog i flera Jesuskonferenser, och de inbjöds även att medverka.

I boken *Tro Frihet Gemenskap, Svensk baptism genom 150 år* (Libris, 1998, sid. 90) skriver man under rubriken ”Konfrontation och omvandling”:

Konsekvensen av konflikten blev att SBUF:s ledning arbetade för att båda grupperna skulle bli integrerade delar av SBUF. Man engagerade sig i de Jesus-konferenser som hölls under 1970-talet för att ge utrymme åt de karismatiska grupperna. Dessa Jesus-konferenser organiserades av några enskilda unga baptister och samlade vissa år stora ungdomsgrupper.

Formuleringen ”några *enskilda* unga baptister” kan tyckas märklig eftersom nästan alla som var med i ledningen för Jesuskonferenserna var med i baptist-samfundets pastorskår, två var riksevangelister och alla var kända i samfundet. Alla behövde naturligtvis inte ha nämnts med namn i denna minnesskrift,

men formuleringen ger ett anonymt intryck, menar jag. Man kan få känslan av att bokens redaktör velat distansera sig från ledningen för detta framgångsrika evangelisationsarbete.

De första Jesushusen etablerades

Jesusfolket kännetecknades av en stark kärlek till Jesus och hängivenhet för honom. Det gjorde att man slöt sig samman i grupper för att stärka varandra genom att lovsjunga, be för varandra och vittna om sin tro. Behovet att ha en plats att gå till uppstod snart och i likhet med Jesusfolket i Kalifornien tog Ulla Östersjö och hennes syster Birgitta initiativ till de första Jesushusen i Sverige. Vintern 1970-71 bodde Ulla i Ulricehamn där hon inredde det gamla Tingshuset som ett Jesushus. Birgitta, som bodde i Eskilstuna, fick möjlighet att använda en lägenhet dit ungdomar man mötte på skolorna och gatorna kunde komma. Systrarna insåg behovet av bibelundervisning och började planera för en bibelkonferens tillsammans med två teologistudenter vid Betelseminariet. Systrarna stod också i kontakt med det amerikanska pastorsparet Don och Faye McFarland, som arbetade i Sverige med bibelklubbar för ungdomar, och de kom nu med i planeringen.

De första åren på 70-talet blossade ungdomsväckelser upp på flera platser i landet. Alla dessa hade dock ingen direkt anknytning till den karismatiska väckelsen, men många som blev kristna kom på ett eller annat sätt i kontakt med Jesusfolket. I Göteborg arrangerade kyrkorna en ungdomskonferens hösten 1970 då två unga förkunnare från USA, Jim MacInnes och Bill Bullard, predikade. Det blev upptakten till en ungdomsväckelse i stan. Jim och Bill fick kontakt med ungdomsgården Björngårdsvillan, belägen i Slottsskogen, och började ett samarbete som fortsatte året därpå. Många ungdomar kom till tro och behovet av ett Jesushus blev aktuellt. En tom småskola på Hisingen togs i anspråk och blev det första Jesushuset i Göteborg. Man inbjöd till möten två kvällar i veckan och där var alltid fullt med ungdomar. Efter något år blev "kostymen" för liten och man sökte något ställe utanför staden. Jim fick erbjudande om en gård vid sjön Bolmen, strax söder om Värnamo i Småland, som visade sig vara perfekt för ett kristet kollektivboende. Gården, som kallades Jutatorpet, kom att bli en samlingsplats för Jesusfolket under hela 70-talet. Man samlades till stora konferenser på somrarna med kända förkunnare, såsom David du Plessis, Juan Carlos Ortiz, Joseph Mattsson-Bozø och Jerry Potter.

Utanför Ronneby inreddes ett torp till Jesushus som kallades ”Frid-Rik”. Ledare för verksamheten var en ung fribaptist vid namn Vello Vaim. Han hade blivit frälst vid 17 års ålder och upplevde genast en stark kallelse att börja evangelisera. Ett team växte fram runt honom och man vann många vilsna ungdomar för Gud. I en intervju i *Hemmets Vän* berättar Vello Vaim (5/11 1981):

Mina upplevelser inom Jesusväckelsen kretsade kring den utåtriktade evangelisationen. Själv har jag aldrig sökt att få komma i kontakt med narkomaner, utan det var bara så att jag hamnade rakt in i olika situationer. Jag träffade människor ute på gatan som hade problem. Sen fick jag gå med dem och be för dem i olika sammanhang.

Men när Vello Vaim ville leda in de nyfrälsta ungdomarna i närliggande församlingar uppstod problem. Det blev uppenbart att man inte var redo att ta emot dessa ovärdade och icke kyrkvana ungdomar. De ”gammalkristna” var inte villiga att ändra på sina traditioner för att gå de nyfrälsta till mötes. Detta problem uppstod lite här och var i landet där ungdomar, som kom ”från gatan”, hade svårt att anpassa sig till den gängse frikyrkostilen. Därför blev Jesushuset och storfamiljerna räddningen för många av de nykristna.

Pierre Enbert, en drogmissbrukare från Stockholm, placerades i ett kristet familjehem i Borås 1970. Han började gå med sina ”föräldrar” till möten i pingstkyrkan där han kom i kontakt med församlingens ungdomar. Då han blev radikalt frälst och befriad från drogberoendet startade en ungdomsväckelse med omkring 200 ungdomar som blev frälsta på kort tid. De flesta lät döpa sig och blev medlemmar i pingstförsamlingen. Tio år senare beskriver Pierre Enbert sin upplevelse från den tiden i en intervju i *Hemmets Vän* (25/3 1982):

Jag har aldrig sett Guds Ande utgjuten som i början av 1970-talet ... Det fantastiska var att man kunde säga några få enkla ord till personer man träffade och så ville de bli frälsta. Ofta fick man be med dem direkt på gatan, på ett tåg eller var som helst egentligen ... Det var naturligt för ickekristna att tala om Jesus. Det var aktuellt att prata om honom.

Vid samma tid upplevde missionsförsamlingens ungdomar i Borås ett väckelsekeende genom kontakt med Navigatörernas bibelprogram och missionsorganisationen Operation Mission (OM). Det resulterade i att många av ungdomarna reste ut som korttidsmissionärer i OM:s regi. Det var nog ingen tillfällighet att kristna i Borås berördes av Andens verk vid denna tid. I en av Svenska kyrkans församlingar, Caroli församling, arbetade präster som var

öppna för ekumenik och karismatiska inslag i gudstjänstlivet, vilket innebar att hallelujarop och lovsång var vanligt. Det fanns en ganska stor teologisk samsyn och bibelsyn hos prästerna och pastorerna i staden som under 70-talet var en grund för detta närmande. Man tog också emot besök av "The Fisherfolk" från USA tillsammans med prästen Graham Pulkingham som bad för sjuka.

Jesusfolket blev ett välkänt begrepp och så även de s.k. Jesushusen, eller Jesuskollektiven, som etablerades lite varstans i landet. Dit kom ungdomar och andligt längtande människor för att uppleva Jesus och den helige Ande som levande realiteter. 1972 köpte Ylva och Georg Eggehorn ett missionshus i Sorunda söder om Stockholm som de byggde om för att passa till ett kristet kollektivboende. Hannagården, som den kallades, blev en vida känd plats där många upplevde det nya livet med den helige Ande. Jesushus etablerades i Sollentuna med Rune och Elsa Brännström som ledare, i Malmö under Tommy Lindéns och Claes-Göran Nilssons ledarskap, i Lund med Knuth Frohm som ledare, i Uddevalla där Håkan och Gunilla Gniste, från Frälsningsarmén, var ledare. Jesushus fanns även i Kristianstad och Jönköping med flera platser.

Proklamas verksamhet, som startat 1968, expanderade fort. Eftersom flera av dem som arbetade med spridning av evangelisationslitteratur också var engagerade i Jesusfolket sökte man en plats där man både kunde bo och arbeta med bokutgivningen. Man föll för ett tomt ålderdomshem i Hållsta, en dryg mil söder om Eskilstuna där ett Jesushus upprättades. Byggnaden var på 500 kvm boyta och där fanns tre lägenheter. 1973 flyttade "Proklama-gruppen" in i Jesuskollektivet Trantorp. Från början var det Jan och Margareta Sundbom, Lars-Göran och Agneta Gustafsson samt Börje Remstam som bodde där.

Gatuevangelisation i Malmö i början av 70-talet

I Malmö växte en av de största kristna komuniteterna fram under 1970-talet. Den hade sin upprinnelse i ett evangelisationsarbete som leddes av Claes-Göran Nilsson och Tommy Lindén. De bedrev gatuevangelisation och besökte skolor, fängelser m.fl. De besökte även kyrkor i Skåne och i övriga landet. Man hade också kontakt med Knuth Frohm och Jesushuset i Lund, Sune och Berit Bäckman i Markaryd, Johannes Facius och Soli Deo Gloria i Köpenhamn samt Ingemar Martinsson och Ljus i Öster. Knuth blev en drivande kraft i gruppens fortsatta utveckling.

De första Jesuskonferenserna

Våren 1971 inbjöd Ulla och Birgitta Östersjö till den första s.k. Jesuskonferensen i landet. Den hölls i baptistkyrkan Elim i Eskilstuna och samlade 150 ungdomar. Makarna McFarland ledde bibelstudier och Ulla höll i de offentliga mötena. Konferensen blev upptakten till en intensiv evangelisation i Eskilstuna och på lördagskvällarna inbjöd man till nattmöten i Elimkyrkan, som ibland kunde ha större publik än Folkets Park. Med frimodiga vittnesbörd och en höjd högerhand med pekfingeret mot skyn (Jesusfolkets symbol med texten, One Way JESUS) gick församlingens ungdomar ut på gator och torg. Man sjöng: "Vi för vår del kan inte låta bli att tala om vad vi har sett och hört" och inbjöd till mötena. Något blev brutet i andevärlden och evangelisationsarbetet växte vilket innebar att ungdomar som inte hade någon anknytning till kyrkan eller kristet arbete kom till tro.

Jesusfolkets logotyp

Sporrade av framgången i Eskilstuna arrangerades den andra Jesuskonferensen i början av hösten 1971 i Hudiksvalls baptistkyrka. Stanley Sjöberg, som under sommaren haft möten tillsammans med Lonnie Frisbee och samlat mycket ungdom, kallades som huvudtalare. Övriga medverkande var Ulla Östersjö och Lennart Alm, ungdomspastor i baptistkyrkan vid Brommaplan. Senare på hösten hölls en regional Jesuskonferens i Tranås baptistkyrka med den norske missionspastorn och retreatledaren Edin Lövsås som huvudtalare. Flera hundra ungdomar strömmade till mötena, som utmärktes av spontanitet och smittande bibelkörer. En kör som sjöngs mycket var: ”Tänk att få vara ett Guds barn, tänk att få vila i hans famn. Tänk att få vara viss att Han tar hand om mig. Tänk att få bo i Jesu namn.”

Jesusfolket var nu på gång i landet och fler Jesuskonferenser planerades. Då arbetet expanderade behövde man förstärka konferensteamet. Ulla Östersjö värvade sin yngsta syster, Runa till teamet, som därefter bestod av Birgitta Östersjö, Lennart Alm, Sören Andersson (nu Carlsvärd), ungdomspastor i Betelkyrkan i Örebro, Björn Donobauer, pastor i Elimkyrkan i Stockholm, samt Börje Ström, musikedare i Ebeneserkyrkan i Stockholm. Björn var född i Österrike 1946 och hade flyttat till Sverige 1955. I tonåren flyttade han till England där han kom till tro på Jesus som sin frälsare 1966 genom den välkände bibelläraren major Ian W Thomas, ledare för en internationell kristen rörelse kallad "Torchbearer" (Fackelbärarna). Därefter började Björn studera på deras bibelskola i Carnforth, Lancaster. Tillbaka i Sverige studerade han något år på Betelseminariet varpå han började pastorstjänst i Elimkyrkan i Stockholm.

Jesuskonferensteamet 1971

Våren 1972 förlades Jesuskonferensen återigen till Eskilstuna med temat ”Jesusfolket på marsch”. Det var den tredje konferensen på riksplanet och 350 ungdomar, från Skåne i söder till Norrbotten i norr, var anmälda. I Jesusmötena sjöngs lovsången: ”Villigt kommer ditt folk, när du samlar din här, liksom dagen kommer ur morgonrodnaden. Klädd i helig skrud, för att prisa Gud, villigt kommer ditt folk, när du samlar din här.” Ungdomarna gick ut på stan och evangeliserade bland Eskilstunaborna. I eftermötena bad man för olika behov hos deltagarna och flera blev döpta i den helige Ande. Längtan efter mer av bibelstudier och att få lovsjunga Gud tillsammans tilltog bland ungdomarna. Det glädde givetvis konferensteamet och man beslutade att satsa på några veckors bibelskola och teamevangelisation under sommaren 1972. Det visade sig vara en lyckad satsning med både teoretisk och praktisk lärjungaträning.

Den fjärde Jesuskonferensen på riksplanet förlades till Gävle hösten 1972 med temat ”Jesusfolket på väg mot målet.” Baptistförsamlingen i Gävle stod som värd och alla möten hölls i deras kyrka. Konferensen hade breddats vad gällde deltagarnas kyrkotillhörighet. De flesta samfundet fanns representerade bland de närmare 650 ungdomar som fyllde den stora Immanuelskyrkan möte efter möte. Bibelläraren Don McFarland var återigen huvudtalare och undervisade de ”hungriga” ungdomarna om enheten i Kristi kropp och Jesu återkomst. I team gick man ut på stan och vittnade om Jesus och inbjöd till mötena i kyrkan. Den kristna pressen såväl som de lokala tidningarna skrev generöst om ungdomarna som glada gick omkring och berättade om att de mött Jesus och blivit förvandlade och fått ett helt nytt liv.

Jesusfolkets ledare i USA kom till Sverige

Stanley Sjöberg, pastor i Citykyrkan i Stockholm, såg en stark potential i Jesusväckelsen som börjat spira på olika håll i landet. Sjöberg, som alltid varit en handlingens man kontaktade pastor Chuck Smith i Calvary Chapel i Costa Mesa på den amerikanska västkusten. Chuck Smith lovade att omgående sända över ett ungdomsteam, och Stanley började planera för en turné i några pingstförsamlingar. Ett team, med Lonnie Frisbee som ledare, kom till Sverige sommaren 1971 och genomförde en turné som skördade stor framgång. Hippiekulturens musik och uttryckssätt blev en förenande faktor för de amerikanska och svenska ungdomarna. Tusentals ungdomar kom till mötena och hundratals blev frälsta och började själva att evangelisera på gator och badstränder.

Christer Nilsson, en ung man som drogs åt kommunismen och KFML-rörelsen, och som tröttnat på att leva ett ”vanligt” liv, var en av dessa. Han besökte ett möte i Helsingborgs konserthus som kom att förvandla hans liv. Han berättar:

På hösten 1971 fick jag se en annons om att det skulle komma en grupp Jesusfolk från USA till Konserthuset. Så fullt hade det nog sällan varit i Konserthuset förut, men jag hade tur och fick en plats längst fram. Det budskap som Lonnie Frisbee och hans vänner presenterade var så klart och starkt, att jag omedelbart fattade mitt beslut att följa Jesus. Jag började genast vittna om Jesus överallt och fann snart att det inte var så lätt att vara kristen på arbetsplatsen, men ändå att det var det bästa stället att berätta om vad Jesus gör ... (Guds eld över Sverige, Livets Ords förlag, 2005, sid. 202)

Stanley Sjöberg beskriver den karismatiska väckelsens första tid:

Jag mötte den karismatiska väckelsen för första gången i USA 1969, i ett katolskt kloster strax utanför Chicago. Ovanliga helbrägdagörelseunder skedde, folk blev frälsta och andedöpta ... Sommaren 1970 predikade jag i en kampanj i Kristianstad. Då sade Herren bland annat till mig att han ville att jag skulle börja arbeta i City pingstförsamling ... Vi upplevde en underbar tid i City under 1970-talet. Vi döpte cirka 800 personer och många fler blev frälsta. Bland dem vi döpte fanns rader av frälsningsofficerare och präster i Svenska kyrkan. Varje tisdagsmorgon bad jag två timmar tillsammans med två andra innerstadspastorer, Herbert Blomgren i St. Peters metodistförsamling och Göte Sohlberg i Ebeneserkyrkan. En sådan morgon 1971 kom plötsligt den helige Ande över oss så starkt att Herbert och Göte på en gång blev döpta i Anden och började tala i tungor. Båda blev förgrundsfigurer i den karismatiska väckelsen och framgångsrika själavinnare. I bådas församlingar bad man till Gud med många människor under första delen av 1970-talet. (Guds eld över Sverige, sid. 170)

Våren 1971 kom Lewi Pethrus hem till Sverige efter en tids vistelse i USA. Han var full med goda intryck från det han sett av den karismatiska väckelsen där, och han skrev i *Dagen* (15/5 1971):

En så stor andeutjutelse som den vi ser runt omkring oss har inte tidigare förekommit i historien. Hela utvecklingen på det andliga området i Amerika går i pingstväckelsens och andeutjutelsens tecken. Detta skeende är en ny fas av den väckelse som började 1906 och 1907... Mina iakttagelser på den här amerikaresan understryker perfekt Joels profetia om andeutjutelse över allt kött.

Pastor Pethrus var angelägen om att väckelsen skulle ta fart i Sverige, inte minst att pingstfolket skulle beröras, och han inbjöd pingstpastor David du Plessis och kyrkoherde Dennis Bennett att komma till Nyhemsveckan 1971 (pingströrelsens årliga konferens i Nyhem). Du Plessis föddes i Sydafrika 1905 och kom att tillhöra pingstsamfundet Apostolic Faith Mission of South Africa. Vid 18 års ålder upplevde han andedopet med åtföljande tungotal och 1928 ordinerades han till pastor i samfundet. Ingen har nog betytt mer än han när det gäller att bereda vägen för 60- och 70-talens karismatiska väckelse i kyrkor och samfund av olika slag, inte minst den Katolska kyrkan. Han fick bokstavligen låsa upp dörrar till denna världsvida andliga förnyelse.

Dennis Bennett var kyrkoherde i Episkopalkyrkan i Van Nuys, Kalifornien. Han hade haft en sökningstid och bett om att bli uppfylld med den helige Ande. Söndagen den 3 april 1959 stod han i talarstolen och berättade att han blivit fylld med den helige Ande och talade i tungor. Det var för Bennett början på en pionjärtid i den karismatiska väckelsen i USA.

Året därpå inbjöd Lewi Pethrus gatuevangelisten Duane Pederson från Los Angeles med team till Sverige. Även de besökte Nyhemsveckan och genomförde en liknande turné som Lonnie Frisbee och hans team haft året innan. I maj 1972 gav bokförlaget *Evangeliiipress* ut Pedersons bok *Jesusfolket* där Lewi Pethrus skriver i förordet:

Duane Pederson är en unik person, dels genom sitt förflutna, dels genom platsen där han blev frälst och dels genom det sätt på vilket han tagit upp sin verksamhet bland Amerikas hippies ... Det var han som formade epitetet 'Jesuspeople' (Jesusfolket) som alla möjliga sedan lånat och det är han och ingen annan, som inregistrerade sin verksamhet under detta namn. På den korta tid han verkat har han vunnit förtroende och stöd från några av Amerikas mest ansedda förkunnare, bland dem Billy Graham och Kathryn Kuhlman ...

Tidningen *Dagen*, med Lewi Pethrus fortfarande vid rodret, fanns med i väckelsens centrum och skrev positivt om det som hände. Ylva Eggehorn, som blivit ett känt författarnamn i kultursverige, knöts till tidningen 1971 och hennes krönikor spred kännedom om det som hände i kristenheten vid denna tid. Tidningens upplaga ökade år efter år och 1976 nådde den sin högsta upplagenivå dittills med 28 617 exemplar.